

Verksamhetsberättelse

Regional tillväxtnämnd

Helår 2023

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
2	Väsentliga händelser.....	3
3	Nämndens mål, strategier och uppdrag.....	8
3.1	Sammanfattning uppföljning av mål och uppdrag	8
3.2	Perspektiv: Invånare och samhälle.....	9
3.3	Perspektiv: Process	36
3.4	Perspektiv: Resurs.....	42
4	Ekonomi.....	45
4.1	Resultatrapport regional tillväxtnämnd.....	45
4.2	Årets resultat	46
4.3	Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans	48
4.4	Investeringar	49
5	Personalekonomi.....	49
5.1	Personalkostnader	49
5.2	Kostnadsanalys	50
5.3	Antal tillsvidareanställda årsarbetare	50
5.4	Sjukfrånvaro.....	51
6	Framtida utmaningar.....	51
7	Intern styrning och kontroll.....	55
7.1	Internkontrollplan	55
7.2	ISK-bedömning.....	57

1 Inledning

I Örebro län finns både styrkor att bygga vidare på och utmaningar att möta upp. Styrkorna i Örebro län är bland annat det centrala läget i Sverige, Örebro stad som ett starkt och växande centrum, många starka företag, Universitetssjukhuset Örebro och växande Örebro universitet. För länets framgång är utvecklingen i alla kommuner, utifrån sina specifika förutsättningar, centralt. Dock är det ömsesidiga beroendet mellan kommunerna starkt och en viktig anledning till samverkan.

I Regional tillväxtnämnds ansvarsområde ingår följande sakområden: näringslivsutveckling, utbildning och arbetsmarknad social välfärd och folkhälsa samt energi och klimat.

Sakområdena tillhör förvaltningen Regional utveckling och all verksamhet inom förvaltningen tar sitt avstamp i den regionala utvecklingsstrategin (RUS), vilken också genomsyrar övergripande mål, inriktningsmål, nämndmål och indikatorer i Regional tillväxtnämnds verksamhetsplan för 2023. En gemensam utgångspunkt i all verksamhet som bedrivs inom nämndens ansvarsområde är att skapa utvecklingskraft, engagemang och samverkan hos externa aktörer.

Syftet med delårsrapport för regional tillväxtnämnd är att ge en uppföljning av beslutad verksamhetsplan med budget 2023. Verksamhetsplan med budget för 2023 utgår från förutsättningar, inriktningar och mål som uttryckts i regionfullmäktiges verksamhetsplan. Uppföljningen i delårsrapporten ger en prognos på måluppfyllelse och trender för verksamheten under andra halvåret.

Nämnden har i verksamhetsplan med budget 2023 konkretiserat effektmål, inriktningar och indikatorer. I regional tillväxtnämnds verksamhetsplan återfinns RUS som en röd tråd som genomsyrar all verksamhet från effektmål och nämndmål till handlingsplaner och aktiviteter som leder till genomförande och måluppfyllelse.

Rapporten vänder sig till politiker och tjänstemän inom Region Örebro län och till länets invånare, som vill följa den regionala tillväxten i vårt län.

2 Väsentliga händelser

- Ekonomiska läget
- Reformen planering och dimensionering av gymnasiala utbildningar innebär nya lagar och förordningar för de kommunala skolhuvudmännen.
- Ett tydligare sammanhållet innovationsstödssystem genom bildandet av Region Örebro Innovation AB (RÖIAB).
- Projektet CROSS, vars syfte var att kommun, närsjukvård och civilsamhälle ska samverka hälsofrämjande, förebyggande och proaktivt tillsammans för att förbättra människors livsvillkor, har avslutats.
- Länsstyrelserna har fått uppdraget att leda och samordna det regionala genomförandet av energi- och klimatpolitiken.

Ekonomiska läget

För verksamhetsåret 2023 lämnar nämnden ett positivt resultat mot beslutad budget.

Under 2023 har verksamheterna arbetat intensivt med att ta fram en ekonomisk handlingsplan inför verksamhetsåret 2024. Nämnden har nu beslutat om handlingsplanen med totalt 85 åtgärdsförslag till en beräknad effekt på totalt 29 miljoner kronor på grund av den ekonomiskt ansträngda situationen inom regionen. Samtliga områden har bidragit med åtgärder till handlingsplanen.

Utbildning och arbetsmarknad

Projektet *Skolresultaten i regionen har förbättrats – att leda och styra en komplex organisation* avslutades i september 2023. Resultaten av projektet är en av många pusselbitar som behövs för att målpuppfyllelsen ska kunna förbättras. Ett av de viktiga bidragen är den forskningsrapport (Nulägesanalys och vägen framåt för projektet "Skolresultaten i regionen har förbättrats – att leda och styra en komplex organisation", även kallad FRÖ-rapporten, som beställdes för att ta fram en gemensam regional nulägesbild och därigenom ge ett underlag till fortsatt gemensamt skolutvecklingsarbete – och underlag till en gemensam regional strategi.

Partnerskapet för regionalutveckling har enats om målet att "Stärka lokalt agerande och gemensamt lärande mellan olika samhällsaktörer för att barn och unga ska få bra förutsättningar att leva ett gott liv". En arena för detta mål är den Plattform för Kraftsamlingar som planeras för 2024. Plattformens mål är att ge möjlighet att arbeta på ett processinriktat, systematiskt och strategiskt sätt när det är fråga om komplexa samhällsutmaningar. Ytterligare ett sätt att arbeta vidare är att utifrån forskningsrapportens rekommendationer undersöka vidare de slutsatser som dras om att de socioekonomiska faktorerna har betydelse för att Örebro län uppvisar sämre resultat i jämförelse med andra län. Satsningen kommer att planeras och genomföras som en process utifrån både ett regionalt perspektiv och utifrån varje kommuns unika förutsättningar. Syftet är att ta fram kompletterande statistiska mått, utöver de vedertagna, för att på så sätt skapa en gemensam referens och kultur för alla funktioner i styrkedjan. Det skulle kunna uttryckas som "Att gå från *vi råar inte* på bakgrundsfaktorerna till *vi förstår att möta alla barn och unga*".

Projekt *Tillsammans för alla barns bästa, TABB*, avslutades enligt plan och ett uppföljande projekt, *TABB 2.0* arbetar sedan dess med att samla ihop och strukturera den kunskap som framkommit för att ta fram en inriktning för Region Örebro läns nästa steg. Syftet är att undersöka hur kommunerna i länet tillsammans med regionen ska kunna ta nästa steg i att utveckla sitt arbete med förebyggande, främjande och tidiga insatser i samverkan mellan skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård, liksom kopplingen till arbetet med Nära vård och att fortsätta följa de nationella och regionala satsningar som pågår.

Lagen om regionalt utvecklingsansvar (2010:630) fick ett tillägg under 2022, men först i år har det märkts genom att regionens roll och mandat i det regionala kompetensförsörjningsarbetet har tydliggjorts och uppmärksamats. Informationsmaterial om det regionala kompetensförsörjningsarbetet finns nu framtaget.

Under 2023 har regionen genomfört kartläggningar av regionala behov av gymnasiala utbildningar och utbildningar inom yrkeshögskolan. Mottagare av de regionala bedömningarna har varit Skolverket och Myndigheten för yrkeshögskolan.

I början av året startade projektet Yrkeshögskolan Mälardalen, YHM och blev direkt en bra samarbetsplattform. Den kommer bidra till att fler privata företag får ökad kunskap om yrkes- högskoleutbildningar och möta arbetskraftsefterfrågan i bristyrken och regionala styrkeområden på YH-nivå.

Reformen planering och dimensionering av gymnasiala utbildningar innebär nya lagar och förordningar för de kommunala skolhuvudmännen. Information om reformen och dess villkor har löpande skett under hela året till nätverk, forum och beslutsfattare med koppling till lokal- och regional utveckling. Region Örebro län samordnar nätverken GySam (kommunal gymnasiesamverkan) och REKO (kommunal vuxenutbildningssamverkan).

Näringslivsutveckling

Övergripande har Område Näringslivsutveckling påverkats av den ekonomiskt ansträngda situation och de stora besparingskraven som kom under slutet av andra kvartalet 2023 vilket har gjort att budgeten för 2024 dragits in med ca 20% samt att resestopp, anställningsstopp och köpstopp har verkställts under slutet av 2023 med påverkan på områdets verksamhet.

Den ekonomiska situationen påverkades ytterligare negativt av inflation, fortsatta krig i Europa samt fortsatt politisk oro.

Trots detta har arbetet inom området fortlöpt och innovationsstödssystemet är tydligare sammanhållet genom bildandet av Region Örebro Innovation AB (RÖIAB). Under 2023 år har VD tillsatts som jobbat aktivt med den ny tillsatta styrelsen för att ta fram, och besluta, en verksamhetsplan för kommande år där fokus kommer vara på ökat idéflöde, mötesplatser samt finansiering. För att sammanhålla systemet sorteras Inkubera in som dotterbolag för RÖIAB.

Vårt regionala IUC (Industriellt utvecklingscenter) fortsätter att utvecklas med fler medlemsföretag, fler medarbetare och är under 2023 år en organisation som driver egna projekt. Genom att ordna träffar, event och utbildningar ökar medlemsantalet succesivt och efter 9 månader är antalet medlemmar 15 stycken.

Ett flertal ERUF-, europeiska regionalfonden. projekt till länets aktörer är beviljade, vilket stärker förutsättningarna för att uppfylla målen kring innovation och konkurrenskraft.

Region Örebro har tillsammans med Östra Mellansverige och Norra Mellansverige deltagit i den av EU initierade piloten "Partnership for Regional Innovation" (PRI) som har syftat till att öka samverkan mellan olika regioner samt mellan den regionala, nationella och internationella nivån för innovationsarbete.

Området tar ett större ansvar för driften och utvecklingen av Ledningsgruppsarbetet i BRO, vilket innebär att Ledningsgruppen kommer att driva även frågor som ligger utanför BRO-uppdraget.

Arbetet fortgår med att bygga upp ett kunskapscenter kring industriell och urban symbios i kraft av etableringen i Frövi. Region Örebro driver projektet Cirkulär kraftsamling i Region Östergötland och Örebro Län med projektledning från Energikontoret samt koordinerar det nationella symbiosnätverket Swedish Network for Industrial and Urban Symbiosis (SNIUS) som samlar nationella spetsforskare, näringsliv samt offentlig sektor. I okt 2023 arrangerades symbiosnätverkets årskonferens på Kulturkvarteret med besök och middag i växthus i Frövi.

Under året har arbetet inom Öppna Data för besöksnäringen stärkts och fortsatt enligt plan, där Örebro län varit en del av det nationella utvecklingsarbetet. Parallellt har den rekommendationsmodul, som ett resultat av 2022 års innovationsprocess, skapats i syfte om att stärka besöksnäringens digitala närvaro, kultur av samverkan och "goda grannar", ökad lönsamhet och värdskapet till både invånare och besökare.

Under hösten har även processledning skett för att skapa en regional platsberättelse för länets turism- och besöksnäring i syfte om att stärka våra gemensamma budskap, kommunikation, värdskap och attraktionskraft.

För länets sociala företag utgör en ny rekommendation från EUs ministerråd en viktig nyhet. I den rekommenderas medlemsländerna att vidta åtgärder för att framhålla och stödja den sociala ekonomins (där de sociala företagen ingår) roll. Syftet är att verka för social inkludering genom sociala tjänster och kompetensutveckling och tillgång till arbetsmarknaden, särskilt för utsatta eller underrepresenterade grupper.

Välfärd och folkhälsa

Område välfärd och folkhälsa har under 2023 bedrivit verksamhet med utgångspunkt från Region Örebro läns verksamhetsplan och den regionala utvecklingsstrategins prioriterade område 6; Hälsofrämjande arbete och hälso- och sjukvård, De tre handlingsplaner tagits fram för genomförande av det prioriterade området löpte vid årsskiftet ut. En gemensam uppföljning av dessa har genomförts. Uppföljningen visade på behov av bättre underlag i form av analys för att prioritera rätt insatser, tydligare inriktning på insatser som är förebyggande och hälsofrämjande och stärkare samverkan med civila samhället.

För omställningen till en nära vård har en gemensam färdplan för regionen och länets kommuner antagits. Den pekar ut de hälsofrämjande insatserna och insatser riktade mot barn som väsentliga i det fortsatta utvecklingsarbetet. På övergripande nivå ska systemledning och arbetssätt för gemensam ledning över organisatoriska gränser utarbetas liksom förbättrad uppföljning och en gemensam plan för utvecklingen av primärvårdsnivån (inkluderar både kommunerna och regionen). Arbete med detta har påbörjats under året.

Förslag till ny överenskommelse om hälso- och sjukvård i hemmet har under våren tagits fram. För närvarande pågår en formell politisk remiss av detta. Inom "Trygga kompetensen" har regionen och länets kommuner tagit fram en gemensam kompetensförsörjningsplan där inriktningen på arbetet under året har varit kring språk och kulturkompetens. Inom digitaliseringsområdet har publicering av SIP (samordnad individuell plan) på 1177.se genomförts.

Länets samordning av det suicidpreventiva arbetet flyttades från 1 januari från psykiatri till område Välfärd och folkhälsa. Ett omfattande arbete pågår redan sedan tidigare och kan genom den ändrade placeringen bättre samordnas med annat utvecklingsarbete som avser den psykiska hälsan.

Projektet CROSS, vars syfte var att kommun, närsjukvård och civilsamhälle ska samverka hälsofrämjande, förebyggande och proaktivt tillsammans för att förbättra människors livsvillkor, har avslutats. Lokala samverkansstrukturer/relationer finns idag i de sex kommuner som deltagit, men i olika former. En modell/ramverk för samverkan kring specifikt samhällsutmaningar är framtagen för spridning och testning. Förväntade effekter av arbetssättet är nya tjänster,

samarbeten eller metoder – sociala innovationer – som leder till att människors livsvillkor förbättras. Det EU finansierade projektet Cherries med målet att finna nya innovativa lösningar inom hälso- och sjukvården har slutförts. I projektet ingick flera olika europeiska partners. I vårt fall genomfördes ett lokalt projekt i Laxå kommun där samverkan mellan civila samhället och de offentliga aktörerna för att motverka ofrivillig ensamhet var temat.

Forskningsprojektet "Barns delaktighet och kvalitén på socialtjänstens insatser" har under året publicerat sin slutrapport "Barnets resa i socialtjänsten". I projektet har regionen samarbetat med Uppsala universitet i ett arbete med att granska hur barn som kommer i kontakt med socialtjänsten görs delaktiga och samtidigt arbeta med att utveckla metoder för detta. Projektrapporten har uppmärksammats på nationell nivå.

Projektet Innomera som syftar till att öka användningen av välfärdsteknik inom den kommunala socialtjänsten och hälso- och sjukvården pågår. I projektet deltar sex av länets kommuner.

En länsgemensam strategi för föräldraskapsstöd har tagits fram under året. Förslaget kommer att beslutas under 2024 men har haft ett starkt stöd i den remiss som genomförts.

Under året har nya folkhälsoöverenskommelser tagits fram och beslutats. De gäller åren 2024 - 2029. Överenskommelserna skrivs med länets kommuner länsdelsvis, RFSISU (idrottsrörelsen) och ÖLBF (bildningsförbundet).

Energi och klimat

2023 inleddes med att staten betalade ut energikostnadsstöd till både privatpersoner och företag. Energikontoren Sverige fick ett uppdrag att stödja Energimyndigheten med rådgivning om Energieffektiviseringsåtgärder till företagen som ville söka stödet. Energikontoret i Örebro tog ett stort ansvar för uppdraget.

Under 2023 kom signaler att Länsstyrelsen skulle få ett större uppdrag gällande den regionala energiplaneringen vilket nu också skett. Länsstyrelserna ska leda och samordna det regionala genomförandet av energi- och klimatpolitiken. Region Örebro län för dialoger med Länsstyrelsen och det samarbete vi har mellan organisationerna kommer att fortsätta. Det kommer behövas resurser inom alla berörda organisationer för att klara energisystemets omställning och utbyggnad.

Personalbristen inom område energi och klimat har påverkat möjligheten att utöka antalet aktiviteter för att se snabbare resultat i länet. Frågan gällande energisystem och energiplanering är högaktuell i alla instanser (offentliga och privata) vilket gör att det är svårt att hitta och rekrytera energikompetens. Rådande ekonomiska situation och fokus på antal anställda gör det svårt att planera kompetensförsörjningen långsiktigt.

Energimyndigheten har fått ett utökat uppdrag att analysera möjligheterna för att stärka energiberedskapen i samhället. Arbetet kan också riktas till kommuner eller länsstyrelser som redan nu har ett utvecklat beredskapsarbete. Vad som också skett nu inför 2024 är att de kommunala energi- och klimatrådgivarna, som Energikontoret utvecklar och leder, har fått ett utökat uppdrag att arbeta med energiberedskap riktat till hushåll/villaägare.

3 Nämndens mål, strategier och uppdrag

Symbolförklaringar

Färgindikatorer, resultat måluppfyllelse helår och resultat genomförande av uppdrag helår.

= uppnått eller överträffat målnivån

= mindre, acceptabel avvikelse från målnivån

= större negativ avvikelse från målnivån

Förändringspilar, utveckling under året, resultat helår jämfört med föregående år alternativt årets början

= resultatet har förbättrats

= resultatet är oförändrat

= resultatet har försämrats

Indikatorer, status för perioden vid helår

= helt

= delvis

= inte alls

= värde saknas för perioden

3.1 Sammanfattning uppföljning av mål och uppdrag

Måluppfyllelse	Uppnått eller överträffat målnivån	Mindre, acceptabel avvikelse från målnivån	Större negativ avvikelse från målnivån
	grön	gul	röd
Effektmål från regionfullmäktige	2	2	
Nämndens mål	8	8	1
Nämndens uppdrag	9		

3.2 Perspektiv: Invånare och samhälle

Perspektivet invånare och samhälle beskriver inriktningar, ambitioner och de viktigaste målsättningarna för nämndens verksamheter för att invånarnas och samhällets behov ska tillgodoses på bästa sätt.

Effektmål 5. Länets invånare och de som verkar i Örebro län har stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet.

Kommentar

Större strategiska strukturella förändringar har skett under året för att bidra till den del av målet som handlar om stark konkurrenskraft;

Innovationsstödssystemet är tydligare sammanhållet genom bildandet av Region Örebro Innovation AB (RÖIAB) under vilket numera Inkubera sorteras som dotterbolag. RÖIAB har under året tillsatt en VD som jobbat aktivt med den ny tillsatta styrelsen för att ta fram, och besluta, en verksamhetsplan för kommande år där fokus kommer vara på ökat idéflöde, mötesplatser samt finansiering.

Vårt regionala IUC (Industriellt utvecklingscenter) har fortsatt utvecklats med fler medlemsföretag, fler medarbetare och en organisation som driver egna projekt. Genom att ordna efterfrågade träffar, event och utbildningar ökar medlemsantalet succesivt och efter 9 månader är antalet medlemmar 15 stycken.

Område Näringslivsutveckling har under året tagit en än mer aktiv roll som RUA och 88% av länets företagsfrämjande aktörer, organisationer och kommuner upplever att vi varit tydliga i vår roll som utvecklingsansvarig. Vi driver ett flertal nätverk regionalt, medverkar i flertal nationella projekt samt leder arbetet med att ta fram näringslivsrapporter.

Preliminära siffror visar att nyföretagandet fortsatt minskar nationellt samt regionalt, det trots 2022 års nedgång.

Under året har arbetet inom Öppna Data för besöksnäringen stärkts och fortsatt enligt plan, där Örebro län varit en del av det nationella utvecklingsarbetet. Parallellt har den rekommendationsmodul, som ett resultat av 2022 års innovationsprocess, skapats i syfte om att stärka besöksnäringens digitala närvaro, kultur av samverkan och "goda grannar", ökad lönsamhet och värdskapet till både invånare och besökare.

Under hösten har även processledning skett för att skapa en regional platsberättelse för länets turism- och besöksnäring i syfte om att stärka våra gemensamma budskap, kommunikation, värdskap och attraktionskraft.

Framsteg har även gjorts i samverkansarbetet för att skapa en hög och jämn livskvalitet bland länets invånare. Huvudsakligen har arbetet tagit sin utgångspunkt i omställningen till en nära vård och satsningar på förbättrad psykisk hälsa. Ett stort antal insatser pågår i denna riktning men måluppfyllelsen måste bedömas på lång sikt och påverkas av många olika faktorer som vi inom Region Örebro län inte har rådighet över.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Antal nystartade företag per 1000 invånare i Örebro län ska vara högre än i jämförbara län (Västmanlands län, Kronobergs län, Värmlands län och Jönköpings län). <i>Kommentar</i> Fram till och med tredje kvartalet 2023 hade 6,5 företag per 1000 invånare startats i Örebro län. Det var högre än frekvensen i Jönköpings län (6,1), Värmlands län (6,1) och Västmanlands län (6,4) men lägre än Kronobergs län (6,9).		 —
Bruttoregionalprodukt, BRP, per sysselsatt ska procentuellt öka mer än i jämförbara län (Västmanlands län, Kronobergs län, Värmlands län och Jönköpings län). <i>Kommentar</i> Senaste mätningen avser 2022 och visar att produktiviteten i Örebro län minskat något (-1,6 procent) jämfört med 2021. Bland jämförelselänen har Jönköpings län minskat mest (-3,9 procent) och Värmlands län har ökat mest med 9,1 procent. Jämfört med startvärdet för år 2016 har produktiviteten i Örebro län ökat med 5,7 procent vilket är lägre än alla jämförelselänen utom Västmanland. SCB har bytt både källa och metod för att ta fram förvärvsarbetande för år 2019 och framåt. Det innebär att jämförelser av 2019 och tidigare år måste göras med försiktighet. Senaste årets värden för BRP är alltid preliminära. BRP är omräknat till 2016 års fasta priser med KPI.		 —
Andel unga samt vuxna som anser sig ha gott hälsotillstånd, självskattad hälsa, ska öka. Skillnaden mellan kvinnor och män samt grupper med olika utbildningsnivå ska minska. <i>Kommentar</i> Andelen elever i Liv och hälsa ung undersökningen som genomförts 2023 som besvarat frågan "Hur mår du oftast?" med bra eller mycket bra är 68% jämfört med undersökningen 2020 års resultat som var 79%. Den har alltså sjunkit. Andelen pojkar som besvarat samma fråga med bra eller mycket bra har sjunkit från 86% år 2020 till 80% 2023. För flickor är skillnaden större där har det sjunkit från 72% år 2020 till 58% 2023. Skillnaden mellan könen har alltså ökat. Jämförelse mellan olika utbildningsnivå är inte relevant med tanke på åldersgruppen som besvarat enkäten.	68%	79% →
Utsläpp av växthusgaser ska minska. Ton koldioxidequivivalenter ska minska med 60 procent till år 2030 jämfört med 2005. <i>Kommentar</i> Senaste mätningen avser 2021 och mellan 2020 och 2021 har utsläppen ökat, dock är det en marginell minskning mellan 2019 och 2022. Den stora minskningen mellan 2019 och 2020 berodde på att samhället stängdes p.g.a. pandemin. För att målet till 2030 ska nås behövs en lika stor minskning som 2020 varje år. Styrinstrument som reduktionsplikten och borttagande av bonus för köp av miljöbilar bidrar till att det blir svårare att nå målet.		 —
Energianvändning i Örebro län ska bli effektivare. Total slutanvändning av energi per brutto-regionalproduktenhet (kWh/miljoner kronor) ska vara minst 50 procent effektivare år 2030 jämfört med 2005. <i>Kommentar</i> Senaste tillgängliga statistik är från år 2020 och visar en trend som är något uppåtgående. Dock rapporterar nätbolagen i Sverige att både hushåll och företag har blivit effektivare med sin elanvändning under 2022 på grund av den energisituation som råder. Det är mycket viktigt att arbetet med energieffektivisering fortsätter och gynnas.		 —

Mål: Region Örebro län har ökat sin förståelse för och har påverkat EU:s politiska agenda till Örebroregionens fördel.

Kommentar

Utvecklingsledare för internationella frågor, förvaltningens sakområden och Central Sweden arbetar tillsammans för den internationella dimensionen i det regionala utvecklingsarbetet. Fokus för arbetet inom Central Sweden, Region Örebro läns Brysselkontor, är områdena Innovation, Energi och klimat, Transport och infrastruktur samt sammanhållningspolitik. Under året har också Central Sweden påbörjat arbetet med att förändra sin verksamhet för att svara upp mot slutsatserna i verksamhetsöversynen som gjordes av WSP. Det internationella teamet bevakar dock bredare förvaltningens uppdrag och för löpande dialog med sakområdena om ex aktuella EU samråd för att öka vår kunskap och kunna påverka EU-agendan utifrån regionens behov och förutsättningar. Under året har arbetet med att påverka kommande sammanhållningspolitik, post 2027, inletts och en gemensam position på Östra Mellansverige nivå är framtagen, väl förankrad i lednings- och beredningsgrupper. Mobilisering och utarbetandet av projektansökningar har fortsatt varit i fokus inom ERUF, ESF+ samt Interregprogrammen (Central Baltic, Östersjöprogrammet och Interreg Europe). Region Örebro län har också varit aktiv i de internationella nätverken AER, REVES och CPMR. Under 2023 beslutade Region Örebro län att avsluta sitt medlemskap i AER. I enighet med Region Örebro läns internationella strategi har det internationella området implementerats i den ordinarie verksamheten som ett medel att uppnå redan prioriterade regionala mål.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Antal remissvar, konsultationer och andra insatser som regionen spelat in för att påverka EU:s politiska agenda till Örebroregionens fördel.	5 st	■ —
Antal informationstillfällen till de politiska församlingarna och till tjänstepersoner i Region Örebro län	26 st	■ —
Antal initiativ/samarbeten sprungna ur internationella plattformar och nätverk	3 st	■ —

Mål: Territoriellt mål: Örebro län har en stark entreprenöriell identitet med nationell attraktionskraft och global konkurrenskraft. Den ökade tillväxten i näringslivet är hållbar med minskad klimatpåverkan.

Kommentar

Nätverket Entreprenörskapsteamet träffades regelbundet för att långsiktigt stärka länets entreprenöriella identitet genom att tillsammans genomföra olika typer av entreprenörskapsstärkande insatser och underlätta slussningen av entreprenörer mellan olika aktörer och insatser.

Ung Företagsamhet ökade sin verksamhet både på grundskolan och gymnasiet i länet, vilket innebär att rekordmånga barn och unga får utbildning i entreprenörskap och får möjlighet att utveckla sin företagsamhet.

Genom tillförandet av nya resurser kunde Business Region Örebro intensifiera arbetet med att attrahera kompetens till länets företag och offentlig sektor genom talangattraktionskonceptet Smart Move. Ett internationellt nätverk startades och för första gången någonsin visades Örebroregionen upp på Europas största mässa för emigranter: Emigration Expo.

Kopplat till det etableringsfrämjande arbetet konsoliderade företaget Solar sin verksamhet och bygger ett nytt logistikcenter i Kumla - en miljardinvestering.

Länets nyetablerade aktör för industrins utveckling, IUC Industrihubb, har under året byggt upp sin verksamhet med fler medlemsföretag, fler medarbetare och en organisation som under året även började driva egna projekt.

Vår regionala exportsamverkan (RES) har under året genomfört gemensamma webinarier/seminarier med fokus på b.la omvärldsbevakning, att navigera i en osäker värld och nya marknader. Exportnätverket TakeOff deltar 12 företag för kunskapsutbyte.

Den gröna etableringen Regenergy Frövi har bidragit till ett ökat fokus och ökad kunskap om industriell och urban symbios och i kölvattnet av den etableringen attraheras nu andra hållbara företag, projekt och nätverk.

Almi och Energikontoret arbetade tillsammans med energieffektiviseringsinsatser och affärsutvecklingsinsatser för små och medelstora företag. Rådgivningen bidrog till att stärka företagens gröna omställning och cirkularitet. Näringslivet i Örebro län har många representanter i länets energi- och klimatråd. Syftet med rådet är att få snabbare resultat i den gröna omställningen där näringsliv och offentlig sektor behöver samarbeta. Ett område som har visat framsteg är omställningen till hållbara fossilfria transporter. Resultaten nås genom samarbetet där näringslivets vilja till omställning och offentlig upphandling bidrar.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Andel svenska och utländska företag som etableras i länet ska öka jämfört med senast tillgängliga statistik. Kommentar Senaste mätningen från 2021 visar att andel företagsetableringar i Örebro län ökat något jämfört med 2020, från 17,4 procent till 18,1 procent.		 —
Andel företag där minst 20 procent av omsättningen går till export ska öka jämfört med senast tillgängliga statistik. Kommentar Vid senaste mätningen 2021 var andelen oförändrad jämfört med 2020, 3,6 procent.		 —

Mål: Verksamhetsmål: Region Örebro län agerar och upplevs som en drivande, samlande och möjliggörande kraft för länets innovationsstödsystem och det företagsfrämjande systemet genom nya arbetssätt, metoder och styrmodeller, både interna och externa.

Kommentar

Många aktörer har kontakt med Region Örebro län regelbundet och 88% av dessa upplever oss tydliga i vår RUA-roll (jämfört med 96% 2022). En majoritet (54%) upplever också att vi blivit något eller mycket bättre jämfört med tidigare.

Entreprenörskapsteamet är ett nätverk som drivs av Region Örebro län och som fokuserar på entreprenörskap i utbildningen och nystartsfrågor. Här diskuteras nya samarbetsformer men i dagsläget finns inga öronmärkta medel för utvecklingsinitiativ.

För att långsiktigt stärka försörjningen av naturvetenskaplig och teknisk kompetens i näringslivet, har under året har också dialoger inletts med alla aktörer som på olika sätt stärker STEM-ämnena (*Science, technology, engineering, and mathematics*). Formerna för det fortsatta arbetet håller på att utkristalliseras.

Arbetet med studenters entreprenörskap utvecklades också genom fortsatt coworking på innovationsarenan med inblandade aktörer.

Under året har RÖL lett arbetet att tillsammans med det företagsfrämjande systemet ta fram två näringslivsrapporter. Dessa rapporter har fått medial spridning.

För att få fler företag att söka regionala stöd för att finansiera en exportsatsning har RES (regional exportsamverkan) hittat en ny metod där EEN/Almi har gemensamma möten med kund och handläggare från Region Örebro län för att förstå kundens behov samt diskutera ansökningsförfarandet. Detta samarbete har lett till att fler företag söker och får beviljade checkar.

När det gäller företagsstöden uppvisar dessa en något ökande trend när det gäller antalet miljödrivna case som beviljats stöd. Antalet stöd som beviljats kvinnor som driver företag är också fler jämfört med 2022. Antalet företag som erhållit stöd via Timbanken är fler än föregående år.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Utvärdering/kvalitativ analys bland relevanta aktörer avseende Region Örebro län:s bidrag som samverkansledare i entreprenörskapsfrämjande systemet i Örebroregionen Kommentar Generellt sett upplever respondenterna att samarbetet med Region Örebro län varit positivt. Trots ekonomiska utmaningar under året får RÖL övervägande gott betyg. Respondenterna uppmanar till fortsatt öppenhet för nya arbetssätt samt närmare samarbete med kommuner för tydligare och effektivare samverkan. 88% av länets aktörer upplever RÖL som tydliga i vår RUA-roll (jämfört med 96% för 2022). En majoritet (54%) upplever dock att vi blivit något eller mycket bättre jämfört med tidigare.	 Helt	 —
Antal samverkansprojekt i genomförandet av handlingsplanen för Näringsliv och entreprenörskap ska öka jämfört med 2022. Kommentar Handlingsplanen gäller inte längre.		 —
Antal beviljade företagsstöd till företag som drivs av kvinnor ska öka jämfört med 2022.	28 st	23 st

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Kommentar Under 2023 har totalt 86 stycken olika företagsstöd och av dessa är 28 stycken till kvinnor som driver företag. Det innebär att 33 procent av de beviljade stöden beviljats till kvinnor vilket är ett bra resultat. Den generella trenden just nu är att företagen söker fler av våra mindre stöd så som konsultinsatser och mikrostöd. Kvinnor som driver företag söker oftare dessa stöd än de större investeringsstöden.		
Antal företag som tagit del av affärsrådgivning via Timbanken ska öka jämfört med 2022.	144 st	123 st
Kommentar Totalt 144 företag tog del av rådgivning i Timbanken, vilket är 22 fler jämfört med 2022.		
Antal beviljade företagsstöd till företag som investerar i miljödriven affärsutveckling ska öka jämfört med 2022.	12 st	9 st
Kommentar Under 2023 har totalt 12 stycken företagsstöd beviljats till företag där det finns en tydlig koppling till att satsningen innebär en miljödriven affärsutveckling. Det kan vara både inköp av mer miljövänliga kylar och frysar, men även satsningar på att göra strategier och digitala plattformar för att förbättra arbetet inom miljöområdet.		
Antalet nyanställda i de sociala företagen i länet ska öka.	26 st	43 st
Kommentar Under 2023 har antalet nyanställda inom sociala företag varit 26. Detta är beräknat på 27 företag, med totalt 204 anställda. Antalet nyanställda 2022 var 42. Under 2023 har de sociala företagen haft utmaningar.		

Mål: Territoriellt mål: Örebro län har ett innovationsstödssystem som är gemensamt sammanhållet, effektivt och leds med tydlighet och är därmed attraktivt för såväl individer som kapital.

Kommentar

Region Örebro län håller samman processen med att utveckla länets innovationsstödssystem. Det är ett flerårigt arbete som driver mot det territoriella målet. Det gemensamma målet, som har arbetats fram tillsammans med aktörerna i systemet, är att bygga ett innovationsstödssystem som kännetecknas av gemensamma prioriteringar, en övergripande samsyn kring en gemensam måluppfyllelse, med hänsyn till särintressen.

Under 2023 etablerades RÖIAB (Region Örebro Innovation AB) och tillsatte verksamhetens Vd. För att säkerställa att offentliga medel används på ett effektivt sätt samtidigt som innovationssystemet är samspelt har RÖIAB under andra och tredje kvartalet 2023 genomfört en omfattande gapanalys i systemet. Baserat på dess resultat och identifierade gap har en handlings- och aktivitetsplan tagits fram som ska sätts 2024 och syftar till att skapa ett starkare och mer effektivt regionalt innovationsstödsystem. Bl.a. genom att minska dubbelarbete, dela resurser och inrätta funktioner som idag saknas.

I arbetet med länets gemensamma prioriteringar för innovationsstöd visar relevansprövningen av styrkepositionsanalysen, som slutfördes under början av 2023, att prioriteringarna inom

smart specialisering fortfarande är relevanta styrkepositioner. Varpå satsningar inom dessa områden fortgår.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Andel investering i forskning och utveckling av bruttoregionalprodukt (BRP) ska öka mer procentuellt än i jämförbara län. (Jönköping, Kronoberg, Värmland och Västmanland). Kommentar Näringslivsutveckling Vid senaste mätningen 2021 hade andelen minskat till 1,6 procent jämfört med 1,8 procent år 2019 (mätningen görs vartannat år). Jämförelselänen hade ökande andelar under samma period.		 —
Kunskapsintensiva företag, andel medarbetare med minst treårig högskoleutbildning i privat sektor ska öka jämfört med senast tillgängliga statistik. Kommentar Vid senaste mätningen 2021 hade andelen ökat från 20,9 till 21,6 procent bland kvinnor och från 12,0 till 12,3 procent bland män.		 —
Internationaliseringsgrad, andel företag där minst 20 procent av omsättningen går till export ska öka jämfört med senast tillgängliga statistik. Kommentar Näringslivsutveckling Saknar statistik		 —

Mål: Verksamhetsmål: Region Örebro län agerar och upplevs som en drivande, samlande och möjliggörande kraft för länets näringsliv och dess centrala aktörer genom nya arbetsätt, metoder och styrmodeller.

Kommentar

Region Örebro län har varit drivande i arbetet med att utveckla tillämpningen av statsstöd hos nationella myndigheter. Det innebär att aktörer i det svenska innovationsstödsystemet har givits ökade förutsättningar att söka medel för samverkan, metod- och kunskapsutveckling.

Under året har ett flertal projekt som syftar till att stärka genomförandet av länets innovationsstrategi beviljats, bland annat för Almi och Inkubera. Projektet "Strategisk hantering av digitala tillgångar", som syftar till att tillgängliggöra regionens data. För att möta företagens behov av tillgång till hälsodata behöver ett arbete göras inom RÖL. Det inkluderar en masterdataplan, informationsmodell, utredning av datalagringsstyp, precision av informationsmängder och skapandet av processer för datauttag för företag och forskare. Samtidigt som data görs tillgängligt kommer projektet arbeta med att tydliggöra de juridiska ramarna för användande av data. Men även ORU:s samverkansplattform för mat och hälsa.

Vidare har det ÖMS-övergripande arbetet i ECS-projektet avslutas för att fortsätta i en ny länsövergripande satsning mellan de fem regionerna i Östra Mellansverige, REAL ÖMS. Syftet med

projektet REAL ÖMS är att realisera de färdplaner, med fyra identifierade utmaningsområden, som har tagits fram inom ramen för det under året avslutade ECS-projektet. Något som i sin tur skapar positiva effekter för innovationsstödsystemet i Örebro, mot bakgrund av de lärdomar och erfarenhetsutbyten som sker med andra län.

Region Örebro har tillsammans med Östra Mellansverige och Norra Mellansverige även deltagit i den av EU initierade piloten "Partnership for Regional Innovation" (PRI) som har syftat till att öka samverkan mellan olika regioner samt mellan den regionala, nationella och internationella nivån för innovationsarbete. Medverkat har även Tillväxtverket och Vinnova.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Utvärdering/kvalitativ analys bland relevanta aktörer avseende Region Örebro län:s bidrag som finansiär och samverkansledare i innovationsfrämjande systemet i Örebroregionen Kommentar 88 % av länets aktörer upplever RÖL som tydliga i vår RUA-roll. Det är en minskning med ca 8 % från föregående år. En möjlig orsak till utfallet kan vara att Örebro Innovation AB har startats upp under året och att det initialt råder en viss oklarhet kring Innovation AB's roll och regionens roll i det innovationsfrämjande systemet. En majoritet (54%) upplever också att vi blivit något eller mycket bättre jämfört med tidigare. Ingen upplever att vi blivit sämre. Det är en ökning från föregående år med 2%.	 Delvis	 —
Antal projekt som bidrar till genomförandet av länets innovationsstrategi ska öka. Kommentar Antal projekt vars insatser är direkt kopplade till länets arbete med innovationsstrategin och smart specialisering uppgår under året till fyra stycken (REAL, Strategisk hantering av digitala tillgångar, Visual Lift, Samverkansplattform för Mat och Hälsa). Det är en ökning sedan föregående år. Projekten är en kombination av å ena sidan mer verksamhetsnära insatser kopplat till företag, akademi, forskning och offentlig sektor. Å andra sidan strategisk samverkan för att realisera de färdplaner som har tagits fram för att uppnå de innovationsstrategier som finns inom de fem länen i ÖMS. Det avser i första hand medfinansiering till ansökningar mot Europeiska Regionala Utvecklingsfonden.	 Helt	 —
Antal projekt finansierade av Region Örebro län som stärker Örebroregionens innovationsstödsystem ska öka jämfört med 2022. Kommentar Under det aktuella året beslutade Regionen att finansiera fem projekt (Framgångslyftet, Scaleup, Robotkraft, Exportlyftet, Strategisk kompetensförsörjning för SMF i Mälardalen) som stärker Örebroregionens innovationsstödsystem. Under år 2022 beslutade regionen att finansiera fyra projekt som stärker innovationsstödsystemet. Projekten har därmed ökat i antal. Under andra halvan av 2023 har regionen haft kraftiga restriktioner och ekonomiska nedskärningar. Det har påverkat möjligheten att finansiera olika projektinitiativ. På grund av det ekonomiska läget har vi under hösten nekat tre bra initiativ, då det inte funnits budgetmässigt utrymme.	 Helt	 ↗
Finansiering i miljoner svenska kronor som riktar mot initiativ, projekt och aktiviteter som stärker Örebroregionens innovationsstödsystem ska öka jämfört med 2022. Kommentar Under 2023 beviljade regionen drygt 26 miljoner kronor till olika initiativ, projekt och aktiviteter som stärker innovationsstödsystemet i regionen. Det är en stor ökning sedan år 2022 då summan låg på	 Helt	 →

Indikatorer	Utfall	Målvärde
ca 15 miljoner kronor. Det bör även tilläggas det i väldigt stor utsträckning är medfinansiering till Europeiska Regionalfonden, vilket innebär att ytterligare 10 miljoner kronor tillfaller systemet i Örebro län.		

Mål: Territoriellt mål: Örebro län är en attraktiv och konkurrenskraftig region för hållbar utveckling och tillväxt inom besöksnäringen och då främst inom natur, kultur och måltid.

Kommentar

Vi har arbetat inom samverkansstrukturen i tre år, en strukturerad metod där både länets kommuner, näring och stödfrämjare deltar, påverkar och en del av utvecklingsarbetet och förankring.

Under året har arbetet inom Öppna Data för besöksnäringen stärkts och fortsatt enligt plan, där Örebro län varit en del av det nationella utvecklingsarbetet. Parallellt har den rekommendationsmodul, som ett resultat av 2022 års innovationsprocess, skapats i syfte om att stärka besöksnäringens digitala närvaro, kultur av samverkan och "goda grannar", ökad lönsamhet och värdskapet till både invånare och besökare.

Region Örebro län i först i landet med att skapa en regional platsberättelse för turism- och besöksnäring, detta med syfte att stärka våra gemensamma budskap, kommunikation, storytelling, besöksattraktion och värdskap. Platsberättelsen har skapats och tagits fram med engagemang och deltagande från länets besöksnäringensföretag, invånare, studenter, stödfrämjare, akademi samt kommunala- och regionala tjänstepersoner.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Ökad omsättning bland besöksnäringensföretagen.		
Kommentar Uppdaterade siffror för 2023 levereras av SCB under februari/mars 2024. Sedan pandemin har antalet nystartade företag inom näringen minskat kraftigt och antalet konkurser har även ökat men den samlade omsättningen hos företagen har ökat vilket indikerar på ökad aktivitet i de befintliga företagen.		
Den geografiska fördelningen av antal vandrare på Bergslagsleden och cyklister inom Bergslagen Cycling ska öka.		
Kommentar Bergslagen Cycling: Ytterligare ledutveckling har genomförts inom ramen för Bergslagen Cycling, både i form av Kottaberget och nya gravelleder i Kopparberg. Antalet cyklister i vårt mest populära område Hjulsjö har minskat något medan antalet besökare i Pershyttan har ökat. Satsningar på grusvägscyckling har gjorts i form av ett internationellt cykellopp kallat Nordic Gravel Series Bergslagen, deltagare från 18 nationer besökte Bergslagen och Kilsbergen. Detta lägger grunden för en satsning på grenen grusvägsracer/gravel som kommer att kunna ta fler besökare än MTB. Bergslagsleden: Vi kan se en ökad spridning av våra besökare/vandrare under 2023. Den totala summan besökare är i stort sett lika som 2022 med en liten ökning. Vi har lyft andra platser i sociala medier under året och		

Indikatorer	Utfall	Målvärde
ser en tydlig trend att de mest populära lederna ligger kvar som tidigare eller minskat, medan några andra ökat med 20-50%. Vi kan också se en förändring vid rastplatser med vindskydd och åtgång av ved. Där har vi nya toppnoteringar vid vindskydd på andra ställen än tidigare, vilket kan innebära att övernattningarna på dessa platser har ökat.		
Ökat antal företagsinsatser inom hållbar turism.	 Helt	 →
Kommentar Under 2023 har vi genomfört 4 stycken insatser, en mer än föregående år. Vi ser ett ökat intresse av att inkludera hållbarhet i sin verksamhet och att delta på insatser inom ämnet, vilket leder till att fler inom näringen stärker sin konkurrenskraft. En utmaning kan trots detta vara att näringen har svårt att prioritera sitt hållbarhetsarbete framför andra affärskritiska utmaningar.		
Öka antalet företagare som deltar i affärsutvecklande insatser.	 Helt	 →
Kommentar Under 2023 har 58 unika företag deltagit på årets insatser, flera av dem deltagit på flera av aktiviteterna. Mot föregående år har vi ökat med en företagare. Det är fortsatt stort intresse av att delta i utvecklande och nätverkande insatser där vi ser att kunskapen ökar, samverkan skapas och paketering/affärer knyts samman. Vi ser att en utmaning för företagen att delta är tidsbrist och geografisk avstånd vilket leder till att vi erbjuder både digitala och fysiska möten för att öka närvaron. Året har präglats av ekonomiska utmaningar för företagen men vi ser att nätverkande och utvecklande insatser bidrar till att öka energin, motivationen och hoppet.		

Mål: Verksamhetsmål: Region Örebro län agerar och upplevs som en drivande, samlande och möjliggörande kraft för länets näringsliv och dess centrala aktörer genom nya arbetsätt, metoder och styrmodeller.

Kommentar

Inom turism- och besöksnäring har vi arbetat inom samverkansstrukturen i tre år. En strukturerad metod där länets kommuner, näring och stödfrämjare deltar, påverkar och är en viktig del av utvecklingsarbetet och förankringen.

Under hösten arrangerades för första gången en regional branschträff för skolaktörer och näring med fokus på hotell och restaurang. Insatsen genomfördes i samverkan mellan område näringsliv och utbildning & arbetsmarknad i syfte om att stärka dialogen, relationen och förståelsen mellan skola och näring i ledet av en långsiktig kompetensförsörjning. Insatsen kommer att genomföras kontinuerligt två gånger per år.

Som främsta region i Sverige har Region Örebro län främjat för nyskapande då en regional platsberättelse för turism- och besöksnäring skapats, arbetet med Öppna Data utvecklats samt framtagande av en digital rekommendationsmodul.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
<p>Region Örebro län upplevs som en drivande, samlande och möjliggörande kraft i de nya nätverken Branschrådet (BR), Regionala turismutvecklingsgruppen (RTU) samt Aktörs-nätverket (ANB).</p> <p>Kommentar</p> <p>Samverkansstrukturen har varit en viktig och drivande kraft under årets processer av Öppna data, rekommendationsmodulen och regional platsberättelse. Behovsstyrd dialog inom branschrådet som mynnat ut i förankring och genomförande inom RTU med bred information och inkludering av ANB.</p> <p>I februari 2023 genomfördes en enkät inom RTU för en lättare utvärdering:</p> <p>70% upplever att det skett en positiv förflyttning i den kommunala förankringen av besöksnärlingsfrågor</p> <p>100% upplever att våra fysiska möten har ett relevant innehåll och ger värde till det kommunala arbetet</p> <p>60% upplever att Samverkansstrukturen bidragit till ökad samverkan mellan sin kommun och andra kommuner</p> <p>100% upplever att arbetssättet inom samverkansstrukturen i sin helhet är ändamålsenlig, men flertalet kommuner upplever det vagare om hur man ska arbeta vidare med frågorna i sin egna kommun</p> <p>Utveckling av ANB:</p> <p>Då behoven inom ANB ser olika ut och dess intressefrågor skiljer sig åt har utvecklingen av nätverket mer under årets styrts åt att bjuda in vid relevanta frågor än att samlas i hela nätverket.</p> <p>Starkt branschråd:</p> <p>Branschrådet sitter 1 1/2 år och under hösten blev 12 nya företag inom länets besöksnäring utvalda för att delta, alla med stor entusiasm och ära.</p>	 Helt	 →
<p>Ökat antal digitala besökare på Bergslagsleden och Bergslagen cykling.</p> <p>Kommentar</p> <p>Bergslagen Cycling:</p> <p>Svårt att mäta på grund av att Region Örebro läns system för webbanalys inte är tillförlitligt. Systemet visar dock att de digitala besökarna till Bergslagen Cyclings webbplats har minskat i besökare med ca 15% under 2023 jämfört med 2022, vilket är väntat med tanke på den ökande konkurrensen från omgivande områden och problem med ett betalkort som gjorde att inga digitala kampanjer genomfördes under våren 2023.</p> <p>Bergslagsleden:</p> <p>Svårt att mäta på grund av att Region Örebro läns system för webbanalys inte är optimalt. Systemet visar dock att de digitala besökarna till Bergslagsledens webbplats har minskat med ca 11% under 2023 jämfört med 2022. Bedömningen är att vi även driver trafik mot Naturkartans app vilket blir en stor konkurrent eftersom mobilanvändningen av digitala hjälpmedel är betydligt större än datorer. Det är i sig inte negativt då även Naturkartan är en del av vår digitala strategi. Våra sociala kanaler har bra flöde och funktion.</p>	 Delvis	 →

Mål: Territoriellt mål: I Örebro län har fler fullföljt sin grundläggande utbildning och har förutsättningar för ett livslångt lärande.

Kommentar

Resultaten av Tillsammans för alla barns bästa, TABB, visade behov av att utarbeta en gemensam modell för samordnad samverkan i Örebro län för alla barn och unga i behov av stöd. Därför startades Projekt TABB 2.0 och pågår t o m juni 2024.

De övergripande målen är att med barnen i centrum och ett mer holistiskt synsätt:

- Ta fram ett inriktningsdokument för fortsatt arbete kopplat till att utveckla sitt arbete med förebyggande, främjande och tidiga insatser i samverkan mellan skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård.
- Ta fram ett förslag till fortsatt arbete kopplat till att utveckla sitt arbete med förebyggande, främjande och tidiga insatser i samverkan mellan skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård.

Tillsammans med Stiftelsen Activa och OP City (grundskola i Örebro kommun) har ett team på Regional utveckling stöttat ett pågående utvecklingsarbete i syfte att öka skolnärvaron. Målgruppen är skolungdomar från 13 år. Det är en avslutande del i expedition Ett gott liv för alla unga (Unga som varken arbetar eller studerar, UVAS) pågått september - december 2023. Lärdomar och resultat ur expeditionen tas om hand inom Kraftsamling Barn och Unga.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Andelen elever med behörighet till gymnasieskolans nationella program ska öka i jämförelse med senast tillgängliga statistik. Kommentar År 2023 var resultaten i Örebro län högre jämfört med både 2022 och 2019. Det kan inte uteslutas att Covid-19-pandemin påverkat själva betygssättningen 2020 och 2021 och resultaten dessa år därför inte är helt jämförbara med andra år. Till skillnad från tidigare år fanns det ingen skillnad mellan flickors och pojkars resultat 2023.	80,1%	80%
Andelen invånare som slutfört gymnasieutbildningen inom 4 år ska öka i jämförelse med senast tillgängliga statistik. Skillnader mellan kvinnor och män ska minska. Kommentar Örebro län 2023: 72,4% (kvinnor 74,9%, män 70,0%) Örebro län 2022: 74,1% (kvinnor 77,5%, män 71,0%) Vid senaste mätningen 2023 hade andelen minskat för både kvinnor och män i Örebro län jämfört med 2022. Skillnaden mellan kvinnor och män var dock mindre jämfört med 2022. För 2022 såg det ut enligt följande för kommunerna inom Örebro län, se nedan:		

Indikatorer	Utfall		Målvärde
Andelen invånare som slutfört gymnasieutbildningen inom 4 år (2022)			
Kommun	Kvinnor	Män	Totalt
Lekeberg	81,40%	87,50%	84,60%
Nora	87,00%	69,00%	77,70%
Askersund	75,00%	79,20%	77,10%
Örebro	78,20%	74,50%	76,30%
Kumla	82,50%	70,10%	75,70%
Hällefors	82,90%	69,00%	75,30%
Degerfors	73,30%	71,10%	72,40%
Lindesberg	80,70%	62,80%	71,40%
Karlskoga	74,40%	66,00%	70,00%
Hallsberg	70,80%	63,90%	67,20%
Laxå	58,30%	61,50%	60,30%
Ljusnarsberg	56,50%	33,30%	45,50%
Örebro län	77,50%	71,00%	74,10%

Andelen i befolkningen 25-64 år, med minst tvåårig eftergymnasial utbildning ska öka. Skillnader mellan män och kvinnor ska minska. Båda indikatorerna mäts i jämförelse med senast tillgängliga statistik.

Kommentar

Finns ingen nyare statistik.

Vid senaste mätningen 2022 hade andelen ökat för både kvinnor (från 46,4% till 47,5%) och män (från 31,6% till 32,3%) i Örebro län, men skillnaden mellan kvinnor och män har samtidigt också ökat. Även andelarna i hela riket har ökat men Örebro län har generellt lägre andel med eftergymnasial utbildning jämfört riket och skillnaderna mellan kvinnor och män är större i Örebro län jämfört med riket. Utrikes födda kvinnor har generellt sett lägre utbildningsnivå än kvinnor födda i Sverige. Bland utrikes födda män har en större andel eftergymnasial utbildning jämfört med män födda i Sverige men samtidigt har en större andel utrikes födda män förgymnasial utbildning jämfört med män födda i Sverige.

Mål: Verksamhetsmål: Region Örebro län agerar och upplevs som en drivande, samlande och möjliggörande kraft till länets skolhuvudmän genom att stötta med omvärldsbevakning, metoder och nya samverkansformer.

Kommentar

För att nå RUS-målet "Alla barn och unga ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen. Alla ska klara sin skolgång" har Partnerskapet för regional utveckling enats om att "Stärka lokalt agerande och gemensamt lärande mellan olika samhällsaktörer för att barn och unga ska få bra förutsättningar att leva ett gott liv" samt

kommit överens om att starta en länsgemensam kraftsamling Barn och Unga. Det ska ges möjlighet att arbeta processinriktat, systematiskt och strategiskt med komplexa samhällsutmaningar. Vidare ska arbetsformerna bland annat höja förmågan att agera mer flexibelt kopplat till nya komplexa situationer, bidra till gemensamt lärande, stimulera utveckling av arbetssätt och insatser som på ett tydligare sätt har människan i centrum samt öka innovationskraften och engagemanget bland länets aktörer.

Medel har beviljats (TABB 2.0) för att undersöka hur kommunerna i länet tillsammans med regionen ska kunna ta nästa steg i att utveckla sitt arbete med förebyggande, främjande och tidiga insatser i samverkan mellan skola, socialtjänst och hälso-sjukvård. Målet är att ta fram ett inriktningsdokument och förslag till hur ett fortsatt arbete kopplat till att utveckla sitt arbete i linje med syftet ska kunna bli verklighet.

Expedition UVAS: Bistått med relevant statistik kopplat till målgrupp UVAS. Evidensbaserade metoder från bl a Sveriges kommuner och regioner, SKR har använts. Även resultat och erfarenheter från Expedition Barn och ungas möte med sin framtid har nyttjats.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Andelen deltagare i samverkansgrupper som bedömer att förutsättningar för samverkan har stärkts i jämförelse med senast tillgängliga uppföljning. Kommentar Ingen uppföljning har genomförts i nuläget.		
Nyttjande av tilldelade deltagarveckor från folkbildningsrådet på Fellingsbro folkhögskola och Kävesta folkhögskola. Målvärde: 100% Kommentar Folkhögskolorna har nått målet med antalet deltagarveckor vilket innebär att skolorna nyttjat alla sina tilldelade deltagarveckor.	 Helt	

Mål: Territoriellt mål: Örebro län har en stark kompetensförsörjning som bidrar till att branscher och arbetsgivare har tillgång till rätt kompetens.

Kommentar

Implementeringen av reformen regional planering och dimensionering av gymnasial utbildning har under året påverkat arbetet inom området utbildning och arbetsmarknad på olika sätt. Reformen innehåller nya lagar och förordningar för både kommuner och regioner som innebär nya uppdrag och mer tydligt vad som förväntas av regionalt utvecklingsansvarig inom det regionala kompetensförsörjningsarbetet.

Skolverket efterfrågade regionala bedömningar utifrån arbetsmarknadens efterfrågan av gymnasiala utbildningar. Utgångspunkten var utbildnings- och arbetsmarknadsprognoserna, 2035. Dialog med olika branscher genomfördes för att genomföra en insamling och besvara en enkät. De regionala bedömningarna ingår numera i regionala planeringsunderlag som Skolverket numera tar fram var tredje år och de utgör stöd och rekommendationer för det fortsatta

utvecklingsarbetet.

Myndigheten för yrkeshögskolan, MYH efterfrågar årligen regionala bedömningar. Genom dialog med ett stort antal branscher och arbetsgivare delges myndigheten Region Örebro läns bedömningar. Bedömningarna kommer sedan offentliggöras i områdesanalyser och därigenom påvisa länets efterfrågan.

Inom nätverken Gysam och REKO pågår arbete med att revidera de länsgemensamma samverkansavtalen utifrån reformen. Det finns lång erfarenhet och tradition av att de kommunala skolkollegerna i länet samverkar. Under året har många olika nätverk inom den regionala samverkan fått information om samarbetet och den nya reformen.

Region Örebro län arbetar tillsammans med andra aktörer för att stärka och utveckla länets vuxenutbildning. Vägledning, validering och utvecklingen av SFI är prioriterade delar. Uppdraget att utbilda till brist/framtidsyrken är prioriterat. Kombinationsutbildningar har startats och nya utvecklas ständigt. Karlskoga kommun har under våren bjudit in länets kommuner till lärseminarium.

Under våren 2023 har Vård- och omsorgscollege startat upp arbete utifrån den nya återcertifieringen. De övergripande målområdena är: "Lärande och kompetensutveckling för chefer och medarbetare inom VO-College" och "Fler medarbetare med vård- och omsorgsutbildning". Arbete kring språkutveckling har fått extra fokus då projektet *Trygga kompetensen* har lyft fram vikten av språkbudskonceptet. I övrigt har valideringsnätverk i ÖMS startats upp i samarbete med projektet *Validering Östra Mellansverige*. Att attrahera till branschen är ett annat område som prioriterats, bland annat genom kampanj i sociala medier.

Projektet *Validering i ÖMS*, har kommit igång och genomfört flera aktiviteter med fokus på komvux och branschvalidering. Att förankra och vidareutveckla Regionalt utvecklingsansvarigs roll och långsiktiga funktion är viktigt för möjligheten att arbeta med regionala strukturer kring validering.

Projektet *Regionala program- och yrkesråd* har avslutats. På hemsidan finns filmer och dokumentation. Arbetet med att stärka och utveckla program och yrkesråd kommer att fortsätta. Ett resultat är ny samverkanslösning mellan områdena Näringslivsutveckling och Utbildning och arbetsmarknad som tillsammans med länets utbildningsanordnare samt företag inom restaurang och hotell har arrangerat ett första regionalt branschråd.

YHM, yrkeshögskolesamverkan i Örebro län är ny samverkansplattform mellan Handelskammaren Mälardalen, Örebro kommun och Region Örebro län. YHM bidrar till att öka arbetsgivares kunskap om utbildningsformen samt bistå anordnare att öka söktrycket. Under våren arrangerade YH-släppet en digitalmässa och en branschdialog för industriföretag.

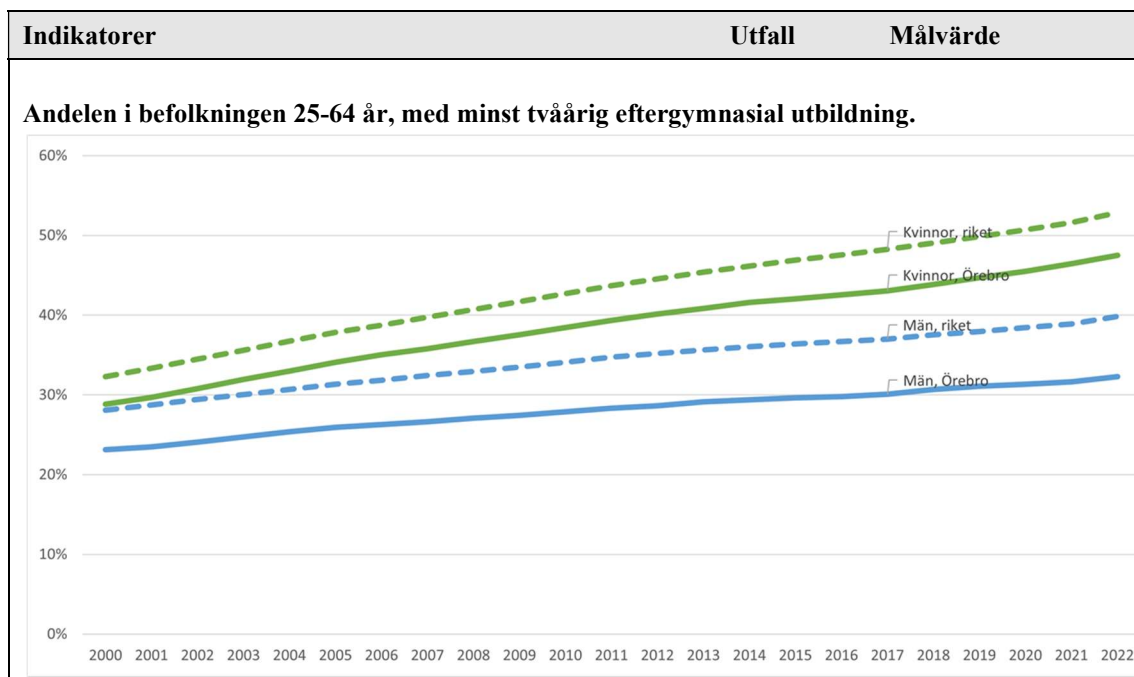
EBM, En bättre matchning, växer. Numera nio regioner och ett stort antal lärosäten i Stockholm-Mälardalenregionen som deltar. Två fokusområden är prioriterade, läraryrkesutvecklingen och samhällsbyggnad samt en kraftsamling utifrån kompetensförsörjning till järnväg. Under våren arrangerades lärseminariet "fler behöriga lärare" samt ett seminarium. Inom samhällsbyggnad har det varit ett stort fokus på Trafikverkets arbete med järnvägscollege samt utredningen kring behov av övningsanläggning. Genom förstudien Railway Hallsberg har både kommun och region varit aktiva i viktiga frågor för en långsiktig och kompetensförsörjning inom järnvägen.

Projekt *#vägledKompetens* i Östra Mellansverige är nu avslutat. Resultat av projektet är ökad kunskap inom vägledningsområdet, vilket bidrar till en bättre matchning, minskar antalet felval och säkrar en hållbar kompetensförsörjning.

ESF+, socialfonden Östra Mellansverige har under året haft två utlysningar inom både programområdet, A1, medel för kompetensutveckling för anställda och programområde, A2, medel för arbetslösa. Flera bra projekt från Örebro län har beviljats med utvecklingsmedel. Dock har efterfrågan av medel till kompetensutveckling av anställda varit mindre sökt.

ERUF, Östra Mellansverige har beviljat projektet Strategisk kompetensförsörjning för SME i Mälardalen. Projektet ska skapa bättre förutsättningar för företagen att öka sin förmåga att attrahera och rekrytera rätt kompetens samt utveckla och behålla befintlig kompetens. Företagen skall också få ökad kännedom om relevanta utbildningsaktörer och kontaktvägar. En satsning med insatser som efterfrågats utifrån den regionala handlingsplanen för kompetensförsörjning.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Sysselsättningsgrad, andelen förvärvsarbetande, 20-64 år ska öka. Skillnader mellan olika grupper ska minska. Båda indikatorerna mäts i jämförelse med senast tillgängliga statistik. Kommentar För kvinnor ökade sysselsättningsgraden från 78,2 procent år 2021 till 79,6 procent år 2022. Motsvarande för män var en ökning från 81,1 procent till 82,1 procent. Liknande förändringar skedde också i riket som helhet. Skillnaden mellan kvinnor och män har alltså minskat genom att sysselsättningsgraden ökat mer för kvinnor jämfört med män. Skillnaden mellan inrikes och utrikes födda har minskat genom att sysselsättningsgraden ökat mer för utrikes födda jämfört med inrikes födda. Bland utrikes födda har skillnaderna mellan kvinnor och män minskat från 9,2 till 7,5 procentenheter. Bland inrikes födda var skillnaderna mellan kvinnor och män oförändrade (1,1 procentenheter).		 —
Utbildningsnivå, eftergymnasialnivå. Andelen i befolkningen 25-64 år, med minst tvåårig eftergymnasial utbildning ska öka. Skillnader mellan män och kvinnor ska minska. Båda indikatorerna mäts i jämförelse med senast tillgängliga statistik. Kommentar Finns ingen nyare statistik. Vid senaste mätningen 2022 hade andelen ökat för både kvinnor (från 46,4% till 47,5%) och män (från 31,6% till 32,3%) i Örebro län, men skillnaden mellan kvinnor och män har samtidigt också ökat. Även andelarna i hela riket har ökat men Örebro län har generellt lägre andel med eftergymnasial utbildning jämfört riket och skillnaderna mellan kvinnor och män är större i Örebro län jämfört med riket. Utrikes födda kvinnor har generellt sett lägre utbildningsnivå än kvinnor födda i Sverige. Bland utrikes födda män har en större andel eftergymnasial utbildning jämfört med män födda i Sverige men samtidigt har en större andel utrikes födda män förgymnasial utbildning jämfört med män födda i Sverige. Se bild nedan för åren 2000 till 2022.		 —

Mål: Verksamhetsmål: Region Örebro län agerar och upplevs som en drivande, samordnande och möjliggörande kraft för länets aktörer inom utbildning och kompetensförsörjning genom att stötta med omvärldsbevakning, dialog forum och nya samverkansformer.

Kommentar

Region Örebro län har bistått Skolverket med regionala bedömningar till de regionala planeringsunderlagen. Utbildnings- och arbetsmarknadsprognoser fram till 2035 är utgångspunkten. Bedömningarna bygger på dialog med arbetsgivarorganisationer samt andra bransch representeranter.

Region Örebro län har bistått Myndigheten för yrkeshögskolan med regionala bedömningar av arbetslivets behov av yrkeshögskoleutbildningar. Dialog och insamling med branscher och arbetsgivare har genomförts. Sammanställning inskickad till myndigheten. Återkoppling av resultat har skett till en rad olika grupper.

Region Örebro län i samverkan med andra aktörer arrangerade Framtidens Arbetsmarknad en kunskapsdag för länets studie- och yrkesvägledare som anordnades under våren. Stort intresse med 100 deltagare från hela länet, fokus samhällsbyggnad och järnväg.

Region Örebro län samordnar nätverket Gysam. Under året har utvecklingsarbetet handlat om programråd, dimensionerings- och utbildningsplanering samt framtagande av reviderade samverkansavtal.

Region Örebro län samordnar nätverket REKO. Under året har utvecklingsarbetet haft fokus på SFI, kombinationsutbildningar, validering och implementering av reformen planering och dimensionering samt översyn av samverkansavtal.

Utveckling av Vuxwebben och Gywebben pågår kontinuerligt i dialog med

utbildningsanordnare.

Projektet *Regionala program- och yrkesråd* har avslutats. Filmer och dokumentation finns på hemsidan. Resultatet finns i en slutrapport samt kommer tas om hand när Region Örebro län kommer utveckla branschsamverkan genom att göra regionala bedömningar.

Projektet *Guidance – Digital Tools and Method Development* med medel från Erasmus+ har avslutats. Det genomfördes i samverkan med tre svenska partners och fyra andra europeiska partners med inriktning på digitala verktyg och metoder för vägledning i spåret av pandemin. Resultat finns i en slutrapport.

Kvalitet i yrkesutbildning, Erasmus+. Under våren har en mobilitet genomförts med jobbskuggning i Bologna, Italien av 16 lärare från vuxenutbildningen i länet. Under hösten genomfördes den avslutande mobiliteten där sex lärare/assistenter samt sex elever från anpassad gymnasieskolan genomförde jobbskuggning respektive studiebesök i Lousada, Portugal.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Andel samverkansaktörer som bedömer att förutsättningar för matchning och kompetensförsörjning stärkts.		
Kommentar		
Under 2023 har ingen ny uppföljning genomförts men en stor mängd aktiviteter och möten har nu kommit igång efter pandemin. Det planeras en uppföljning och utvärdering av den regionala handlingsplanen under början av 2024.		

Mål: Territoriellt mål: I Örebro län upplever invånarna en god hälsa och en hög grad av socialt, fysiskt och psykiskt välbefinnande, vilka är jämlikt och jämställt fördelad över befolkningen.

Kommentar

Hälsotillståndet bland befolkningen i länet är generellt sett god, 65 procent av kvinnorna och 71 procent av männen i åldern 18 och äldre bedömer sitt allmänna hälsotillstånd som mycket bra eller bra enligt undersökningen Liv och hälsa 2022. Ingen mätning genomfördes 2023. När det gäller unga visar undersökningen Liv och hälsa ung 2023 att också majoriteten av eleverna i årskurs 7, 9 och år 2 på gymnasiet har en god självuppskattad hälsa. Det var 58 procent bland flickorna och 80 procent bland pojkarna som angav att de oftast mår bra, men utvecklingen har varit negativ över tid för både flickor och pojkar. Ojämligheten i hälsa tenderar också att öka genom att skillnader mellan kön och socioekonomiska grupper är ökande.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Barn i ekonomiskt utsatta familjer – Andel barn 0-17 år som lever i ekonomiskt utsatta familjer ska minska jämfört med senast tillgängliga statistik.		

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Kommentar <p>Andelen barn 0-17 år som levde med låg inkomststandard 2021 var 10,3 procent. Motsvarande siffra 2020 var 13,9%. Det innebär att 6 635 stycken barn i länet lever i ekonomiskt utsatta familjer. Variationen mellan olika delar i länet är också stor där den kommun som har lägst andel har till 5,4 procent av barnen i denna grupp medan den kommun som har högst andel har 22,9 procent av barnen. Andelen är något lägre än tidigare år vilket i alla fall till viss del kan förklaras att uträkningen tidigare tagit hänsyn till fler delar av baskonsumtionen.</p> <p>Det finns en tydlig koppling mellan hur ungdomar skattar sitt mående i förhållande till om de oroar sig för sin familjs ekonomi. I Liv & hälsa ung undersökningen för 2023 anger 80% av de med liten oro att de mår bra/mycket bra i jämförelse med de med stor oro där endast 38% anger att de mår bra/mycket bra.</p>		
Andel invånare med gott självskattat hälsotillstånd ska öka. Skillnader mellan män och kvinnor/ pojkar och flickor ska minska. Skillnader mellan olika delar av länet ska minska. Samtliga jämförelser görs mot senast tillgänglig statistik.	 Inte alls	
Kommentar <p>Det har skett en negativ utveckling vad gäller skillnaden mellan flickor och pojkars självskattade hälsotillstånd utifrån frågan "Hur mår du oftast?" i undersökningen Liv och hälsa ung. Andelen pojkar som besvarat frågan med svarsalternativen bra eller mycket bra har sjunkit från 86 procent år 2020 till 80 procent år 2023. För flickor är skillnaden större där har det sjunkit från 72 procent år 2020 till 58 procent år 2023. Skillnaden mellan könen har alltså ökat. Likaså har skillnaden mellan olika kommuner ökat. Undersökningen 2020 var skillnaden mellan den kommun med högst respektive lägst resultat 10%-enheter, 2023 var denna skillnad 20%-enheter.</p>		

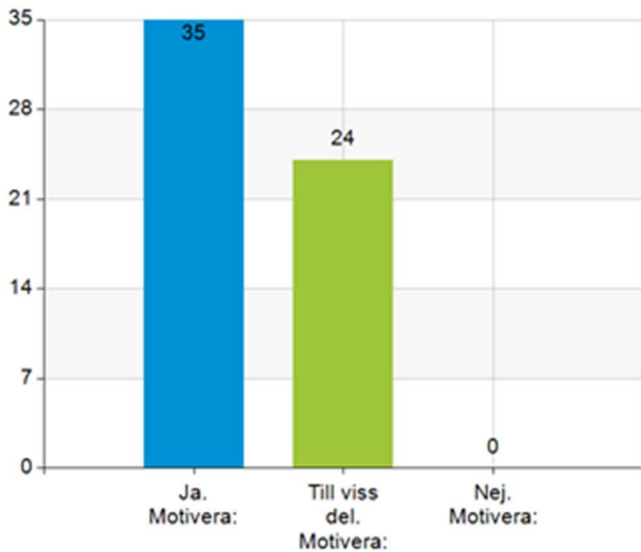
Mål: Verksamhetsmål: Region Örebro län arbetar tillsammans med olika samverkanspartner och genomför breda folkhälsoinsatser och särskilda insatser för grupper i utsatta livssituationer, där utvecklings- och samverkansarbetet skapar en god, jämlik och jämställd hälsa samt goda livsvillkor för länets befolkning.

Kommentar

Under 2023 har nya överenskommelser om samverkan för en God, jämlik och jämställd hälsa arbetats fram och beslutats med länets samtliga kommuner samt RFSISU (länets idrottsförbund) och ÖLBF (Örebro läns bildningsförbund). En översyn för att hitta bättre samverkansformer på barn och unga området har genomförts och förändringar kommer att genomföras under 2024. En översyn av länsdelsgruppernas arbete har genomförts och lett fram till mer gemensamma och tydligare former i länet. Länsdelsgruppernas arbete omfattar numera också folkhälsofrågor och skolans elevhälsoarbete.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Antalet breda folkhälsoinsatser som pågår.		
Kommentar <p>Det pågår ett antal insatser i länet som kan benämnas som breda folkhälsoinsatser. I flertalet av dessa är Region Örebro län en aktiv part men vissa är mer lokala eller knutna till civila samhället. Under våren har de båda projekten Cherries och Cross avslutats. Arbetet med samverkan med det civila samhället kommer att fortsätta i annan form. Föräldraskapsstödsprogrammen ABC och Förälder i Sverige. Utbildning i första hjälpen vid psykisk ohälsa finns i hela länet (MHFA). En genomförd förstudie</p>		

Indikatorer	Utfall	Målvärde								
<p>kring barnfattigdom har resulterat i fortsatt ordinarie arbete med frågan. Ett pilotprojekt kring det suicidpreventiva programmet YAM pågår. Under våren har ett arbete med att stödja barn och ungas språkutveckling genom utåtriktade logopedkontakter i relation till familjecentralerna och förskolans verksamhet startats. Under 2023 har också ett initiativ tagits av länets socialchefer för att göra länet till ett Generation pep-län. En särskild satsning ingår på rörelse och kost riktad mot barn i förskoleåldern.</p>										
<p>Antalet insatser för särskilda grupper som pågår.</p>										
<p>Kommentar</p> <p>Det har genomförts en rad insatser för att utveckla arbetet mot särskilda grupper i samhället med risk att utveckla ohälsa eller som finns i en socialt utsatt situation. Bland dessa kan nämnas satsningar mot barnfetma, projektet dans för hälsa, insatser för unga våldsutövare i nära relationer, testbädden Innomera med inriktning mot utvecklande av välfärdsteknik och utvecklingen av Maria Ungdom i hela länet. Forskningsprojektet "Barns delaktighet och kvaliteten på socialtjänstens utredningar" har avslutats under året. Projektet har uppmärksammats både innanför länet och nationellt.</p>										
<p>Deltagare i samverkansgrupperingarnas uppfattning av nyttan av de insatser som pågår.</p>										
<p>Kommentar</p> <p>Deltagarna i samverkansgrupperingarnas uppfattning av nyttan av de insatser som pågår har mätts genom en enkät till dessa och intervjuer med ett urval av deltagare. På frågan om nätverkets/gruppens innehåll matchar de behov man har på hemmaplan har hälften besvarat frågan med ja och hälften med delvis. Ingen har svarat nej på denna fråga. På frågan om nätverket/gruppen fyller sitt syfte har 60% svarat ja och 40% delvis. Även på denna fråga har ingen svarat nej.</p> <p>Resultaten från intervjuerna är i stort överensstämmande med enkätresultaten. Uppfattningen är att nätverket bidrar tillnätverksskapande, erfarenhetsutbyte, samordning av gemensamma frågor där beslut kan fattas. Stödstrukturen har en stor betydelse och att det regionala stödet behövs för att få ihop parterna i gemensamma frågor. Att regionen och kommunerna sitter vid samma bord är centralt.</p> <p>Att utveckla relationer mellan organisationer, men också mellan representanterna i nätverken är en viktig faktor. Det bidrar till att det är lättare att ta kontakt även utanför nätverket. I nätverket finns en ödmjukhet och förståelse för varandras utmaningar och nätverket präglas av ett gott klimat och god samverkan. Det framkommer också att det finns goda möjligheter att lyfta upp frågor i nätverket som man anser är relevanta.</p>										
<p>Resultat på frågan om nätverket/gruppen fyller sitt syfte:</p>										
 <table><thead><tr><th>Svaralternativ</th><th>Antal</th></tr></thead><tbody><tr><td>Ja. Motivera:</td><td>35</td></tr><tr><td>Till viss del. Motivera:</td><td>24</td></tr><tr><td>Nej. Motivera:</td><td>0</td></tr></tbody></table>			Svaralternativ	Antal	Ja. Motivera:	35	Till viss del. Motivera:	24	Nej. Motivera:	0
Svaralternativ	Antal									
Ja. Motivera:	35									
Till viss del. Motivera:	24									
Nej. Motivera:	0									

Mål: Territoriellt mål: Örebro län är i framkant i arbetet med cirkulär och biobaserad ekonomi med en effektiv förädling inom skogs- och jordbruket där både traditionella och nya varor och tjänster utvecklas och bidrar till en hållbar tillväxt i hela Örebro län.

Kommentar

Det sker en utveckling och viss kunskapshöjning. Intresset är stort och både diskussioner och nya samarbeten har inletts. Projektet cirkulära Östergötland och Örebro är i gång och dialoger sker med företag som har möjlighet att bidra till att cirkuläriteten ökar. Konferensen för industri- och urbansymbios har lyckosamt genomförts i Örebro. Utbyggnaden av tomatodlingen i Frövi följs med intresse. Agro Örebro fortsätter att arbeta med utvecklingen av företagande kopplat till skogen.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Bioekonomins andel av BRP samt utveckling av klimatutsläpp (%)		— —
<i>Kommentar</i>		
Denna indikator går ej att följa upp, därav har beslut tagits att inte mäta den i VP 2024.		

Mål: Territoriellt mål: I Örebro län är energin som används förnybar, energianvändningen är effektiv och nettoutsläppen av växthusgaser nära noll.

Kommentar

Medvetenheten kring energifrågan har ökat bland annat tack vare höga energipriser, rädsla för energibrist samt ett osäkert säkerhetsläge i omvärlden. Tyvärr har både växthusgasutsläppen ökat och energieffektiviseringen minskat. För att målet till 2030 ska nås behövs en lika stor minskning som det var 2020 ske varje år. Den minskningen berodde på att samhället stängdes p.g.a. pandemin. Styrinstrument som reduktionsplikten och borttagande av bonus för köp av miljöbilar bidrar till att det blir svårare att nå målet.

Inom Energi och klimatrådet har företag och några kommuner engagerat sig i att arbeta med kommunal energiplanering och dialoger har också påbörjats med energibolag med syfte att tillsammans undanröja hinder och skapa goda möjligheter för nätutveckling i Örebro län. I det Storregionala Östra Mellansverige gemensamma forumet för kraftförsörjning fortsätter arbetet med att hantera dessa utmaningar ur ett storregionalt perspektiv

Kunskapen hos Regionen kring hur vi kan hantera de utmaningar som vårt nya energisystem ger har ökat och därigenom har också den stöttning Regionen kan ge till aktörer som kommuner och företag ökat. Detta har till stor del möjliggjorts genom ERUF-medel och ÖMS-gemensamma projekt där Energikontoren och Regionerna kunnat ta del av varandras kunskaper och expertis.

För att nå målet växthusgaser nära noll och andra miljömål är det viktigt att fortsatt fokusera på energieffektivisering och produktion av förnyelsebar energi. Omställningstakten måste öka för att målen till 2030 och 2045 ska nås.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Installerad solcellseffekt(MW) i länet jämfört med tidigare år. <i>Kommentar</i> Indikatorn mäts en gång per år, siffrorna för 2023 kommer presenteras vid delår 2024. 2022 var den totala installerade solcellseffekt i länet är 75 MW, det motsvarar en ökning på 58% jämfört med 2021. Målet är att öka till 250MW 2030. Ökningen per år behöver bli större för att målet ska kunna nås i länet. De kommuner som har ökat mest är Hällefors och Ljusnarsberg. Projektet Elsmarta Östra mellansverige fokuserar på elförsörjningen och effektkapaciteten som helhet. Solel är en mycket viktig del i ökningen av produktion av förnyelsebar el.	 Delvis	
Andelen fossiloberoende personbilar i länets fordonsflotta. Med fossiloberoende avses elfordon, laddhybrider, gas- eller etanoldrivna fordon. <i>Kommentar</i> Statistiken är för 2022. Andelen fossiloberoende personbilar i länet har ökat från 11,7% 2021 till 14,0% 2022. Det är den största ökningen sedan Energikontoret började följa denna statistik. Dock är det långt kvar till att 70% av fordonsflottan ska vara fossiloberoende 2030. Fossilfria transporter har ett stort fokus vi upphandling och i projektet fossilfritt 2030 fordon och drivmedel som bedrivs i Östra Mellansverige.	 Delvis	

Mål: Verksamhetsmål: Region Örebro län skapar drivkraft, engagemang och samverkan för länets aktörer gällande förnybar energi, effektiv energianvändning och växthusgasutsläpp nära noll.

Kommentar

Energikontoret jobbar tillsammans med Länsstyrelsen att skapa drivkraft, engagemang och samverkan. Aktiviteter utförs i samband med Energi- och klimatrådet och i projektform. Aktiviteterna är uppskattade och bidrar till resultat. Personalbristen under 2023 har gjort att färre aktiviteter har genomförts. Det efterfrågas fler aktiviteter av Energi- och klimatrådet och Örebro kommun vilket också behöver ske för att nå Energi och klimatmålen.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Andel samverkansaktörer som anser att Region Örebro län skapar drivkraft, engagemang och samverkan. <i>Kommentar</i> I år var svarsfrekvensen knappt 30% på denna enkät. Det visar att det är ett bra beslut att vi inte kommer följa den på samma sätt 2024. Hela 92 procent av respondenterna tycker att Region Örebro län skapar drivkraft, engagemang och samverkan. I år har det inkommit enstaka kommentarer om att bristen på personal och bristen på medarbetare med energibakgrund hämmar den positiva utvecklingen. Därav är det viktigt för Region Örebro län att arbeta med framtida kompetensförsörjning.	92%	80%
Antal externa deltagare vid aktiviteter. Fördelning per kön ska redovisas. <i>Kommentar</i> Under året har 341 kvinnor och 358 män deltagit vid Energikontorets träffar. Personalstyrkan har varit betydligt lägre under året varav färre träffar har arrangerats. En strategi under året har varit att delta på andras träffar som tex Almi, Fedarene, Hållbarhetsarenan, Universitetet och Energiföretagen. De	699 st	500 st

Indikatorer	Utfall	Målvärde
träffar som arrangerats i egen regi har varit Energi- och klimatrådet, Energi och klimatdagen, Energitinget, aktiviteter inom fastighetsnätverket och Rena Resan. De som drar mest är Energi och klimatdagen och Energitinget. Totala antalet deltagare har minskat och jämställdheten har ökat. Under 2023 var 48% kvinnor vilket är rekord sedan mätningarna startades.		
Andel nöjda deltagare i externa aktiviteter.	100%	80% —
Kommentar		
Fortsatt låg svarsfrekvens på utvärderingar, de som svarar är nöjda.		

Uppdrag: Från 2022 fortsätter 2023: Att tillsammans med andra berörda nämnder (hälso- och sjukvårdsnämnd, kultur- och fritidsnämnd) fortsätta arbetet med gemensamma aktiviteter kring TABB (Tillsammans för alla barns bästa)

Kommentar

Projektet *TABB, Tillsammans för alla barns bästa* är, genom aktivitetsplan till samverkansdokumentet Kunskapslyft barn och unga 2016 till 2022, ett första steg i arbetet mot förbättrad samordning och ansvarsfördelning mellan skola, socialtjänst och hälso- och sjukvården. Projekt startade den 1 januari 2020 och avslutades den 30 juni 2023. Fyra överenskommelser har tecknats med kommuner och hälso-sjukvården om att deras respektive delprojekt omfattas av huvudprojektet. De fyra delprojekten (Askersund, Degerfors, Örebro och Nora) har redovisat både framgångar och fortsatta utmaningar inom sina samverkanspiloter.

Projektet har samordnat de fyra delprojektens förändringsarbete och avslutades med en gemensam resa till Edinburgh i Skottland för att sätta sina erfarenheter från projektiden i relation till hur Skottlandsmodellen (GIRFEC) har utvecklats där. Projektet som helhet konstaterar att det finns mycket i modellen som går att överföra, med vissa kontextuella modifieringar, till svenska förhållanden. Det samlade resultatet finns att läsa i en slutrapport, tillsammans med övrig dokumentation på webben. Medel har beviljats för att undersöka hur kommunerna i länet tillsammans med regionen ska kunna ta nästa steg i att utveckla sitt arbete med förebyggande, främjande och tidiga insatser i samverkan mellan skola, socialtjänst och hälso-sjukvård. Målet är att ta fram ett inriktningsdokument och förslag till hur ett fortsatt arbete kopplat till att utveckla sitt arbete i linje med syftet ska kunna bli verklighet.

TABB har under året kontinuerligt uppdaterat intressenter via de samverkansråd som är upprättade i Region Örebro.

Uppdrag: Från 2022 fortsätter 2023: Att tillsammans med andra aktörer stärka och utveckla lärcentrum. Vägledning, validering och handledning bör vara centrala delar inom lärcentraverksamhet i länets kommuner.

Kommentar

Lärcentra är idag en integrerad del av den kommunala vuxenutbildningen inom länets kommuner. Varje kommun har gjort olika anpassningar för sina lärcentra. Lärcentra bemannas av lärare eller handledare och varje enskild studerande får stöd för sina studier. Via Skolverket har

kommuner möjlighet att söka statsstöd för att utveckla lärcentra. Flertalet av länets kommuner under de senaste åren har sökt och beviljats medel.

I länet har inga kommuner idag planer på att bygga fler lärcentra utan stärka de befintliga. Däremot är det allt fler kommuner som ökar den interna samverkan mellan kommunernas arbetsmarknadsenheter och vuxenutbildningen, men även näringslivskontor. I takt med att behoven av försörjningsstöd ökar behöver kommunerna vara aktiva med olika utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser. Vägledning och validering för att ge stöd ut i arbetslivet blir ett arbete som kommuner gör i högre utsträckning i vissa fall med Arbetsförmedlingen. Dock har reformeringen av Arbetsförmedlingen påverkat de lokala resurserna och förutsättningarna. Det pågår en ständig dialog kring vad REKO och Region Örebro län kan och behöver utveckla vidare inom validering. Dimensionerings- och utbildningsplaneringsfrågor tas upp på varje möte. På Vuxwebben, den regionala hemsidan (vux.regionorebrolan.se) kommer fler funktioner utvecklas för att stödja både vägledningen och valideringen.

Campus finns på några platser i Sverige och fler är intresserade. Region Örebro län har fått ta del av hur Campus Västervik är uppbyggt samt vad som planeras för att starta Campus Dalsland. Campus arbetar strategiskt för att på en fysisk plats erbjuda relevanta yrkeshögskole- eller högskoleutbildningar utifrån den lokala/regional efterfrågan. Campus är inte utbildningsanordnare men erbjuder lokaler, infrastruktur och skriver sedan avtal med anordnarna. Om det finns intresse hos kommunerna kommer en studieresa kunna anordnas.

Det pågår arbete nationellt utifrån lärcentra, en behovsinventering och analys är en rapport har publicerats. Inom myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande samverkar följande myndigheter; Arbetsförmedlingen, Svenska ESF-rådet, Skolverket, UKÄ, Universitets- och högskolerådet, Tillväxtverket, Myndighetens för yrkeshögskolan och Folkbildningsrådet. Med Skolverket som projektägare under 2023 har de genomfört 5 förstudier. ESF-rådet kommer preliminärt att öppna utlysningar för genomförande projekt under början av 2024. Region Örebro län kommer att bevaka utlysningarna och informera kommunerna.

Projektet *Validering ÖMS* har fokus på komvux och den nya lagen med krav på att erbjuda inledande kartläggning. Det innebär en nära koppling och samverkan mellan vägledning, lärcentra och validering. Projektet pågår under hela 2024 och det kommer genomföras insatser med koppling till uppdraget.

Uppdrag: Från 2022 fortsätter 2023: Regeringsuppdrag att i projektform arbeta med att stärka och utveckla hållbar regional utveckling i det regionala tillväxtarbetet.

Kommentar

Uppdraget startade i maj 2020 och bedrivs som ett projekt och avslutades maj 2023.

Uppdraget "Vägar till hållbar utveckling" i Örebro län syftade till att nå målen i den regionala utvecklingsstrategin genom att främja helhetssyn, bryta arbete i stuprör och hantera komplexa samhällsutmaningar som identifierats i RUS-uppföljningen. Projektmålen handlade om test av nya arbetssätt, integrering av hållbarhetsaspekter i regionala utvecklingsmedel och implementering av mer hållbarhetsintegrerade arbetssätt i RUS-genomförandet.

Projektet resulterade i förändrade arbetssätt och ökad samverkan över verksamhets- och områdesgränser. På lång sikt förväntas detta stärka den hållbara regionala utvecklingen samt främja samverkan kring komplexa samhällsutmaningar. Den nya arbetssätten användes vid uppdatering av RUS, förbättring av uppföljning och genomförande, samt utveckling av regionala utvecklingsmedel och en ny utmaningsdriven metodik. Detta har underlättat helhetssyn och systemsyn, vilket är avgörande för att navigera i komplexitet.

Uppdrag: Från 2022 fortsätter 2023: Att skapa förutsättningar och driva på utvecklingen av tillämpningar av AI inom främst industri och offentlig sektor. Region Örebro läns interna organisationsövergripande arbete med tillämpning av AI för beslutsstöd och sjukvårdsutveckling ska bekräfta länets position som ledande inom AI.

Kommentar

Genom nya deltaganden i nationella projekt rörande tillgång till och nyttjande av vårddata läggs en grund för att kunna främja utveckling och en breddad introduktion av artificiell intelligens och annan storskalig dataanalys. Dels inom hälso- och sjukvården, men också på övriga förvaltningar inom Region Örebro län. Parallellt pågår ett internt arbete med att ta fram en AI-strategi för RÖL.

I början av året beviljades även en ansökan till Europeiska Regionalfonden från Hälso- sjukvården. Syftet är att ta fram en masterdataplan, informationsmodell, utreda datalagringstyp, precision av informationsmängder och skapa processer för datauttag för företag och forskare. Arbetet skall bl.a. möta företagets behov av tillgång till hälsodata för att möjliggöra nya innovationer. Samtidigt som datat görs tillgängligt kommer vi arbeta med att tydliggöra de juridiska ramarna för användande av datat. Det arbetet gör RÖL tillsammans med flertalet andra regioner och en extern jurist.

Samarbetet med Swedish Mining Innovation har medfört att ORU och Region Örebro Län medverkar i ansökan "Metals & Minerals" tillsammans med Jernkontoret, Svemin och LTU till den nya satsningen på innovationsprogram – Impact innovation. Beslut om finansiering i februari 2024.

Genom AI Sweden, Mittnoden Örebro Universitet tillsammans med Mälardalens universitet, Västmanland och Sörmland har bland annat "Kraftsamlingen för kommuner och civilsamhället" erbjudits till regionens kommuner och civilsamhällesorganisationer.

Från det avslutade projektet AI.ALL har två av pilotprojekten gått vidare och fått beviljad finansiering ett från Vetenskapsrådet och ett från Vinnova. Två har gått vidare till Innovationskontoret för ansökan om verifieringsmedel och ytterligare två har tagits vidare internt hos våra strategiska samverkanspartners Epiroc och Saab.

En enskild händelse som påverkat intresset för AI under året är lanseringen av Chat GPT den 30 november 2022. Efter det har intresset för AI frågor ökat markant och lett till en snabb utveckling av tekniken och dess tillämpningar. Det har märkts av genom ett ökat och bredare intresse från andra sektorer än tidigare, ett större inflöde av förfrågningar och ökat intresse för kunskapsdelning och utbildning.

Uppdrag: Från 2022 fortsätter 2023: Fortsätta arbetet att tillsammans med Örebro Universitet och andra relevanta aktörer stärka Campus Grythyttan och Grythyttan som ort via aktiva insatser.

Kommentar

I samverkan mellan Örebro Universitet, Hällefors kommun, Länsstyrelsen och Region Örebro län har initiativ tagits till att starta ett gemensamt samverkansprojekt med processledning av en konsult. Konsultens uppdrag har under 2023 år varit att genom samverkan stärka Campus Grythyttan och Grythyttan som ort. En rad aktiviteter och dialoger har satts igång och ett nytt projekt har arbetats fram med fokus på aktivitet och genomförande.

Uppdrag: Från 2022 fortsätter 2023: Att fortsätta med insatser utifrån handlingsplanen Innovation och skogsråvara i världsklass, tillsammans med relevanta aktörer.

Kommentar

Samarbetet med Agro Örebro har startas under året för att stärka arbetet inom handlingsplanen. Bland annat har ett studiebesök genomförts i Tiveden kopplat till hyggesfritt skogsbruk där över 20 personer deltog. Agro Örebro har skickat in ansökan kopplat till variationsrikt skogsbruk till skogsstyrelsen och förbereder en ansökan om YH-utbildning kopplat till strategier för hållbar skogsförvaltning. Samarbete sker också med andra relevanta aktörer som till exempel Bioekonomiregioner i samverkan, Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen och Paper Province.

Uppdrag: Från 2022 fortsätter 2023: För att möta utmaningen med ett ökat behov av el och möjliggöra nya etableringar, hitta lösningar på hur el kan användas på ett hållbart sätt. Detta måste ske i samverkan mellan nätbolag, kommuner, Länsstyrelse och andra organisationer.

Kommentar

Under 2023 har projektet Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige avslutats. Genom det projektet har kommuner i Örebro län samt övriga kommuner i Östra Mellansverige kunnat få stöd i energirelaterade frågor där mycket av arbetet har kretsat kring eltillgång och nätplanering. Stort fokus har lagts på hur aktörer som t.ex. kommuner bör arbeta för att skapa förutsättningar för elnätsägare i deras nätplanering för att säkra tillgången till elenergi och effekt. Parallellt med stödet till kommunerna har dialoger förts med flera elnätbolag samt myndigheter som Länsstyrelsen, Energimarknadsinspektionen och Energimyndigheten där fokus har legat på effekterna av nya lagar och förordningar som till exempel Nätutvecklingsplaner och kommunal energiplanering. Ett flertal företag har fått stöd i form av rådgivning och energigenomgångar där företagen fått råd om hur de kan minska sin effekt- och energianvändning. Eftersom projektet skulle avslutas hösten 2023 har tid och engagemang lagts på att mobilisera och skriva ett nytt projekt. Detta resulterade i projektet Elsmarta Östra Mellansverige med projektpartner från samtliga fem Östra Mellansverige län och det projektet bygger vidare på det

tidigare nämnda projektet. I fokusgruppen Energisystem som är en del av Örebro Energi- och klimatråd träffas regelbundet aktörer från både näringsliv och offentliga verksamheter för att diskutera och hantera regionala utmaningar rörande vårt energisystem. Det har bland annat resulterat i ett stödmaterial till kommunerna i deras arbete med kommunala energiplaner. Utöver arbetet i projekt och Energi- och klimatråd fortsätter Region Örebro län att prioritera arbete kopplat till elkapacitetsutmaningar både internt inom regional utveckling och externt genom fortsatt engagemang i den gruppering av sju Regioner i Östra Mellansverige som diskuterar dessa frågor ur ett storregionalt perspektiv.

Uppdrag: Nytt 2023: Att tillsammans med relevanta aktörer verka för att länets kris- och beredskapsarbete utvecklas positivt avseende kompetensförsörjning, infrastruktur och logistik.

Kommentar

Under året har Region Örebro län och Region Värmland axlat den samordnande rollen i stråket Karlstad-Örebro där totalförsvarsfrågan i är en viktig del. Möten och aktiviteter i stråket har genomförts för att utveckla samverkan och samarbete. Beslut har fattats om en förstudie för att undersöka förutsättningarna för ett EU-center of excellens kopplat till länets försvarsindustri.

Effektmål 8. Länets invånare, samhället och företag har tillgång till bra digitala tjänster, utifrån deras behov.

Kommentar

Området Utbildning och arbetsmarknad har tillsammans med regionala utbildningsanordnare utvecklat en gemensam webbsida för all vuxenutbildning i länet, Vuxwebben (<https://vux.regionorebrolan.se/>). Sidan ger stöd till länets aktörer och medborgare den utgör en regional digital infrastruktur för individers livslånga lärande. Webbsidan ger medborgarna kontaktvägar till studie- och yrkesvägledarna i länet. Tillsammans med den interaktiva kompetensförsörjningsrapporten utgör detta bra digitala verktyg i arbetet med en bättre matchning och kompetensförsörjning.

Under året har flera konkreta steg tagits gällande den digitala utvecklingen i verksamhet och samverkan mellan olika organisationer.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Ett fortsatt ökat utbud av digitala tjänster för att ge delaktighet och tillgänglighet för invånare, organisationer och företag och möta kravet om "Digitalt först".	 Delvis	 →
Kommentar Utvecklingen av webb och interaktiv kompetensförsörjningsrapport har båda lyfts som goda exempel för regional kompetensförsörjning av Tillväxtverket. Under 2023 fattades om införande av Vaccindirekt i länets kommuner. Det innebär att hanteringen av		

Indikatorer	Utfall	Målvärde
<p>vaccinationerna i den kommunala hemsjukvården digitaliseras. Ett projekt för införandet som beräknas vara klart till säsongsinfluensans vaccinationer under hösten 2024 pågår. I september månad började de samordnade individuella planerna (SIP) publiceras upp via 1177.se och därigenom göras direkt tillgängliga för patienterna. I de fyra kommunerna i norra länsdelen har beslut tagits om publicering av de kommunala hälso och sjukvårdsjournalerna i den nationella patientöversikten (NPÖ). Detta träder i kraft den 1 februari 2024. Det innebär att regionens hälso och sjukvård kan få del av väsentlig information för sitt arbete med de gemensamma patienterna.</p> <p>En länsgemensam förstudie om stöd för läkemedelshantering ur ett patientcentrerat perspektiv påbörjades under hösten. Syftet är att utifrån ett innovativt angreppssätt undersöka vilka effekter en samverkan mellan länets kommuner och Region Örebro län gällande stöd för läkemedelshantering kan ge för länets invånare och medarbetare inom de olika organisationerna.</p> <p>En länsgemensam pilot kring införandet av Säker digital kommunikation (SDK) har startats upp. I piloten har man enats om att testa SKD för informationsöverföring mellan kommunernas arbetsterapeuter och Hjälpmedelscentralen.</p> <p>Sju av länets kommuner samt Region Örebro län testade under hösten Ineras lösning för digitalt möte. Testet lede fram till att de deltagande kommunerna fattade beslut om gemensamt avrop från Inera för att få en mer fördelaktig kostnadsbild.</p> <p>Teatbädden InnoMera har under året arbetat vidare med att ge de deltagande kommunerna stöd för att på ett systematiskt och strukturerat sätt testa välfärdsteknik. Fyra av fem kommuner har kommit i gång och genomfört en eller flera tester.</p>		

3.3 Perspektiv: Process

Perspektivet process är strategier för arbetsmetoder och arbetsprocesser för att målen i perspektivet invånare och samhälle ska kunna uppfyllas. Strategierna är långsiktigt övergripande tillvägagångssätt för hur effektmålen ska uppnås och anger inriktningen för hur verksamheten ska utföras.

Strategi: Kvalitet och utveckling

Strategier för kvalitet och utveckling

- Att skapa värde tillsammans med de Region Örebro län finns till för.
- Att leda för hållbarhet.
- Att involvera och motivera medarbetare.
- Att utveckla värdeskapande processer.
- Att förbättra verksamheten och skapa innovationer.

Kommentar

Inom nämndens område drivs en rad externa nätverk i syfte att identifiera behov och möjligheter för en hållbar tillväxt. Dessa behov och möjligheter förs in i de regionala processerna som till exempel i genomförande av RUSen.

Samhällsutmaningarna är många och komplexa och därför behöver varför vi fler samskapande och nytänkande metoder för samverkan. Förvaltningen arbetar med allt fler aktörer både internt och externt för att utveckla och förbättra för medborgarna och länets företag.

Området utbildning och arbetsmarknad använder flera olika metoder för att stärka och utveckla

det regionala utvecklingsarbetet till exempel genom att i större utsträckning samverka över områdesgränserna. Samtidigt lyfter vi vikten av det gemensamma lärandet inom området och mellan oss utvecklingsledare.

En värdefull resurs för länets kommuner är den statistik som finns i interaktiva rapporter på webben utveckling.regionorebrolan.se/rapporter. Genom verktyget PowerBI kan besökaren själv ta fram data om bland annat skolresultat, kompetensförsörjning och barn och unga i sin kommun och jämföra med andra kommuner eller riket.

Strategi: Digitalisering

Strategier för digitalisering

- Att skapa en hög grad av förankring och att verksamheterna ansvarar för och bidrar i arbetet med att öka den digitala mognaden i organisationen.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att förändra och utveckla arbetssätt.

Kommentar

Pandemin drev på utvecklingen av digitala möten. Förvaltningen har framgångsrikt ställt om sitt samordningsuppdrag så att det fungerat såväl digitalt, hybrid och fysiskt även under 2023. En utmaning som dock kvarstår är att begränsningar i Teams, både av juridiska och tekniska skäl, som gör det svårt för förvaltningen att fullt ut kunna arbeta med digitala samverkansmiljöer.

Området utbildning och arbetsmarknad har under de senaste åren varit aktiva i sökandet av klimatkompensationsmedel för att stärka kompetensen hos medarbetarna. Medlen har till stor del används för att öka medarbetarnas kompetens i Teams.

De digitala utmaningarna är stora och Teams implementeringen har skapat hinder och påverkat möjligheterna till både intern och extern samverkan. Tyvärr har det varit vissa förseningar i implementeringen. Nu är införandet av hela Office 365 planerad till början av 2024, vilket kommer att underlätta att agera drivande och samordnande i de utvecklingssammanhang vi deltar.

Inom välfärd och folkhälsa har flera nya digitala lösningar för samverkan mellan olika huvudmän och i relation till medborgare har införts under året. Dessutom pågår arbete för att utveckla ytterligare lösningar.

Strategi: Hållbar utveckling

Strategier för hållbar utveckling

- Att samverka och kommunicera tvärfunktionellt inom ordinarie lednings-, huvud-, och stödprocesser.
- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen gällande hållbarhetsfrågorna.
- Att ha en tydlig målstyrning och kontinuerligt följa upp Program för hållbar utveckling för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål.

- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att kontinuerligt utveckla och integrera förståelse av vad hållbar utveckling betyder för verksamheterna.

Kommentar

Området utbildning och arbetsmarknad har genom sökta klimatkompensationsmedel under de senaste åren gett möjlighet till kompetensutveckling med fokus på digitala möten.

Utökningen av antalet digitala möten är en del i arbetet för hållbar utveckling.

Området utbildning och arbetsmarknad har genom sökta klimatkompensationsmedel under de senaste åren gett möjlighet till kompetensutveckling med fokus på digitala möten.

Utökningen av antalet digitala möten är en del i arbetet för hållbar utveckling.

På området utbildning och arbetsmarknad har alla papperskorgar tagits bort på de enskilda rummen och några konferensrum. Numera källsorteras vid de gemensamma stationerna.

Region Örebro läns folkhögskolor, Fellingsbro och Kävesta, erbjuder måltider som främjar hälsa och välbefinnande samt har en liten miljöpåverkan.

Strategi: Hållbar regional utveckling

Strategier för regional utvecklingsstrategi

- Ett utmaningsdrivet genomförande av Regional utvecklingsstrategi.
- Insatser som skapar likvärdiga förutsättningar i hela länet.
- Bygga resiliens och utvecklingskapacitet i Örebro län.

Kommentar

RUS-uppföljningen 2023 identifierade tre områden där Örebro län har utmaningar. Det är områden där det finns stora gap mellan nuläge och önskvärt läge, där utvecklingen går för långsamt för att nå målen eller går åt fel håll i relation till målen. Inom dessa områden behöver länet göra stora positiva förflyttningar för att nå det önskvärda läge som RUS beskriver. Nedan beskrivs nuläge, förflyttningar och resultat samt förslag på kraftsamlingar inom de tre områdena.

Inkludering

Nuläge

Örebro län strävar efter att skapa en inkluderande samhällsmiljö med tillit, trygghet och tillhörighet för alla invånare. Trots detta uppvisar länet stora socioekonomiska klyftor, särskilt för utrikesfödda och unga vuxna utan arbete eller studier. Pandemin har fördjupat dessa ojämlikheter och skapat ökad otrygghet.

Förflyttningar och resultat

Trots regionala insatser inom området har klyftorna ökat. Särskilt sårbara grupper har drabbats hårdare av pandemin, vilket har lyft behovet av förebyggande och främjande åtgärder. Initiativ

som Mottagning psykisk ohälsa för barn och unga och Nära vård visar på ökad samverkan, men långsiktiga effekter väntas.

Förslag på kraftsamling

RUS-uppföljningen rekommenderar särskilda insatser för att riva hinder och minska utanförskapet på arbetsmarknaden, med fokus på inkludering och social sammanhållning.

Barn och unga

Nuläge

Regionen strävar efter att erbjuda goda levnadsvillkor, inflytande och möjligheter till samtliga barn och unga. Trots detta har Örebro län en högre andel ekonomiskt utsatta familjer än riksgenomsnittet och vi ser oroande trender när det gäller psykisk hälsa och skolresultat.

Förflyttningar och resultat

Pandemins påverkan på barn och unga har förvärrat situationen, trots pågående regionala insatser. Initiativ som Tillsammans för alla barns bästa – TABB och stöd för ung företagsamhet visar på positiva resultat, men utmaningarna finns kvar.

Förslag på kraftsamling

RUS-uppföljningen föreslår särskilda satsningar för att stärka lokalt samarbete och gemensamt lärande mellan olika samhällsaktörer, med målet att ge barn och unga bättre förutsättningar för ett gott liv.

Grön omställning

Nuläge

Regionen strävar mot en konkurrenskraftig, cirkulär och hållbar ekonomi. Utmaningar här är att minskning av utsläpp av växthusgaser går för långsamt och vi behöver säkra en hållbar kraftförsörjning. Klimatutmaningarna ökar, vilket kräver en omställning inom energi, näringsliv och samhället i stort.

Förflyttningar och resultat

Trots insatser för hållbart näringsliv och cirkulär ekonomi går klimatomställningen för långsamt. Positiva resultat syns inom projekt som Smart Move och Wa3rm, men behovet av att skynda på gröna lösningar kvarstår.

Förslag på kraftsamlingar

RUS-uppföljningen föreslår konkreta åtgärder för att främja innovationer och öka implementeringen av gröna lösningar. Särskilt fokus läggs på att påskynda den gröna omställningen inom näringslivet genom särskilda insatser och samarbete mellan olika samhällsaktörer.

RUS-uppföljningen ger en värdefull överblick över länets utmaningar. Genom att implementera de föreslagna kraftsamlingarna kan vi adressera dessa utmaningar och arbeta för en mer hållbar och inkluderande framtid för Örebro län. Det kommer öka våra möjligheter att nå målen i den regionala utvecklingsstrategin. Samarbete över områdes- och organisationsgränser och långsiktig strategisk planering kommer vara avgörande för att uppnå de önskade resultaten.

Mål: Region Örebro län har ett regionalt ledarskap som skapar tillit, förtroende och ett gemensamt lärande hos länets aktörer.

Kommentar

Partnerskapet för regional utveckling har under året varit delaktiga i genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin. RUS anger att uppföljning ska vara grund för agerande och att insatser ska leda till hållbar utveckling och likvärdiga förutsättningar i hela länet. Fokus under 2023 har varit att med RUSen som analysram identifiera områden där länet har utmaningar och ta fram och förankra kraftsamlingar inom dessa områden. Det ska säkra ett utmaningsdrivet genomförande och stärka hållbarhetsarbetet.

Arbetet i kraftsamlingarna ska utgå från de fem vägledande principer som partnerskapet ställt sig bakom: vi har helhetssyn, vi sätter behovet i centrum, vi samskapar över organisations- och områdesgränser, vi testar i liten skala, vi lär och följer upp.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Andel organisationer inom partnerskapet för regional utveckling, som har mål och prioriteringar som kopplar till RUS, i sin verksamhetsplan ska öka. Kommentar Observera att enkätundersökningen har ställt följande fråga: Har er organisation använt den regionala utvecklingsstrategin eller resultatet från den årliga RUS-uppföljningen som underlag för verksamhetsplanering? Frågan är omformulerad. Resultatet går därför inte att jämföra med tidigare år. Enkätresultaten visar att majoriteten av organisationerna (60%) "till viss del" har använt den regionala utvecklingsstrategin eller resultatet från den årliga RUS-uppföljningen som underlag för verksamhetsplanering. Detta indikerar att dessa verktyg har haft en viss inverkan på verksamhetsplaneringen, men kanske inte är de primära resurserna som organisationerna lutar sig mot. En mindre andel av organisationerna (6,7%) rapporterade att de har använt dessa verktyg "i mycket hög utsträckning" eller "i hög utsträckning". Detta tyder på att dessa verktyg kan vara mer relevanta eller användbara för vissa organisationer, men inte för alla. Det kan också tyda på att vissa organisationer kanske inte är fullt medvetna om hur de kan dra nytta av dessa verktyg, eller att de kanske inte har tillräckliga resurser för att fullt ut utnyttja dem. En femtedel av organisationerna (20%) rapporterade att de har använt dessa verktyg "i liten utsträckning". Detta kan tyda på att dessa organisationer kanske inte ser det värde som dessa verktyg kan erbjuda, eller att de kanske har andra verktyg eller resurser som de föredrar att använda för verksamhetsplanering.	73%	
Andel organisationer inom partnerskapet för regional utveckling, som har högt förtroende för Region Örebro län i rollen som regionalt utvecklingsansvarig ska öka.	60%	83%

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Kommentar <p>Förtroendet för Region Örebro län i rollen som regionalt utvecklingsansvarig har minskat de två senaste åren men ökat något sedan första mätningen 2019.</p> <p>Enkätresultaten visar att majoriteten av respondenterna har ett högt förtroende för Region Örebro län som regionalt utvecklingsansvarig. Nästan 60 % av respondenterna uttryckte antingen "mycket högt förtroende" (13,3 %) eller "högt förtroende" (46,7 %) för regionen. Detta indikerar en övergripande positiv inställning till Region Örebro läns förmåga att hantera det regionala utvecklingsansvaret och samordna insatser för att genomföra strategin.</p> <p>En tredjedel av respondenterna (33,3%) uttryckte "varken högt eller lågt förtroende", vilket kan tolkas som en neutral inställning. Denna grupp kan vara osäker på Region Örebro läns prestationer eller kanske inte har tillräckligt med information för att bilda en stark åsikt.</p> <p>Endast en av de femton respondenterna uttryckte "lågt förtroende" (6,7%) och ingen av respondenterna valde alternativet "inget förtroende". Detta tyder på att det finns en mycket liten andel av respondenterna som har negativa åsikter om Region Örebro läns förmåga att hantera det regionala utvecklingsansvaret.</p> <p>Indikatorns värdering bygger på en förväntad ständig ökning av förtroendet inom partnerskapet. 15 av 17 respondenter har svarat på enkäten. Den procentuella minskningen av värdet motsvarar att två respondenter gått från "mycket högt förtroende" och "högt förtroende" till en mer neutral hållning.</p>		
Andel organisationer som använder statistik och underlag kopplat till RUS, för uppföljning och/eller nya beslut ska öka.	87%	
Kommentar <p>Observera att enkätundersökningen har ställt följande fråga:</p> <p>I vilken utsträckning har ni använt rapporter, statistik eller annan information framtagna av Region Örebro län kopplat till den regionala utvecklingsstrategin och/eller utvecklingen i länet?</p> <p>Frågan är omformulerad. Resultatet går därför inte att jämföra med tidigare år.</p> <p>Analysen av enkätresultaten visar att en överväldigande majoritet av respondenterna har "till viss del" (80%) använt rapporter, statistik eller annan information framtagna av Region Örebro län i samband med den regionala utvecklingsstrategin och/eller utvecklingen i länet. Detta indikerar att Region Örebro läns information har haft en viss påverkan på respondenternas arbete eller beslutsfattande, men det är inte den primära källan till information eller den mest inflytelserika faktorn. Endast en av respondenterna (6,7%) rapporterade att de använt informationen "i mycket hög utsträckning".</p> <p>Två av respondenterna (13,3 %) svarade att de endast använt informationen "i liten utsträckning". Detta kan tyda på att dessa respondenter antingen har tillgång till andra informationskällor som de anser vara mer relevanta.</p> <p>Det är också värt att notera att ingen av respondenterna valde alternativen "Inte alls" eller "Vet ej". Detta indikerar att alla respondenter är medvetna om informationen från Region Örebro län och att ingen av dem helt ignorerar denna information. Detta tyder på att Region Örebro läns information har en viss relevans för alla respondenter, även om graden av dess inflytande varierar.</p>		

Strategi: Storregionalt och internationellt samarbete

Strategier för storregionalt och internationellt samarbete

- Att samverka storregionalt för att stärka länets utveckling.
- Att samverka internationellt enligt Region Örebro läns internationella strategi för att stärka länets utveckling.

Kommentar

Region Örebro län deltar i Mälardalsrådets samarbete ”En bättre matchning”.

Stärkt samverkan med Värmland genom en förstudie om vilka regionala nyttor snabbare tågförbindelser mellan Örebro och Karlstad skulle kunna innebära.

I egenskap av regionalt utvecklingsansvarig (RUA) aktör samarbetar regionen med övriga RUA i Östra Mellansverige kopplat till EUs strukturfonder. Region Örebro län driver regionens Brysselkontor, Central Sweden, tillsammans med Dalarna och Gävleborg, och via dem sker ett aktivt samarbete med de två andra Brysselkontoren som har koppling till Östra Mellansverige. Genom aktiv samverkan i de internationella nätverken AER, REVES och CPMR och Vanguard ges ett bredare perspektiv på de regionala utvecklingsfrågorna och möjlighet till lärande och samskapande. Genom aktiv bevakning och inspel i EU-kommissionens remisser och yttranden skapas en större kunskap om EU-politik i regionen samt möjlighet att påverka EU:s politik till regionens fördel. Ett gemensamt positionspapper om framtidens strukturfonder är också framtaget inom ramen för Östra Mellansverige.

3.4 Perspektiv: Resurs

Perspektivet resurs beskriver hur Region Örebro län ska vara en attraktiv arbetsgivare med en hållbar kompetensförsörjning och ha en långsiktig stark och hållbar ekonomi och uppnå verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Effektmål 9. Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser som bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.

Kommentar

Utifrån indikatorerna kopplat till attraktiv arbetsgivare görs bedömningen att förvaltningen fortsatt är en attraktiv arbetsgivare. Det finns index som för helåret 2022 gått i negativ riktning, till exempel Attraktiv arbetsgivarindex, medan Jämlikhet samtidigt ligger på en fortsatt mycket hög nivå.

Införandet av det gemensamma arbetssättet kopplat till systematiskt arbetsmiljöarbete samt integreringen av organisationens värdegrund in i verksamheten pågår och ska förhoppningsvis understödja en positiv utveckling.

Under 2023 har utmaningar med kompetensförsörjningen börjat synas i delar av verksamheten, framför allt där det finns en konkurrenssituation med det privata näringslivet.

Hösten 2023 har präglats av omställningsarbete kopplat till de besparingskrav som respektive nämnd har haft att hantera. Antalet anställda kommer att minska, främst till följd av att förvaltningen inte tillsätter vakanser som uppstår. Det gör att behovet av att prioritera och även ta bort arbetsuppgifter blir allt större för att bibehålla en hållbar arbetsmiljö.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Hållbart medarbetarengagemang, HME, ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät. <i>Kommentar</i> Resultatet från 2021 års medarbetarenkät visar att HME, Hållbart medarbetarengagemang, ligger kvar på samma nivå som vid 2018 års mätning med ett resultat på 79 av 100. Det är generellt sett mycket små förändringar mellan 2018 och 2021 i de olika delar som medarbetarenkäten mäter.	79	>79 →
Attraktiv arbetsgivarindex, AVI, ska öka i jämförelse med föregående år. <i>Kommentar</i> Nyckeltalet AVI, Attraktiv arbetsgivare, visar en nedgång från 118 till 107 för 2022 jämfört med 2021. Orsakerna är framförallt att vi under 2022 hade en högre kort- och långtidssjukfrånvaro samt högre personalomsättning än 2021. Övriga nyckeltal i indexet ligger på ungefär samma nivå som tidigare.	107	119 ↘
Jämställdhetsindex, Jämix, ska öka i jämförelse med föregående år. <i>Kommentar</i> Nyckeltalet Jämix vilket mäter jämställdheten inom RU ökar från 146 till 147. Det innebär att förvaltningen Regional utveckling är en av de 10% arbetsgivare med högst värde av alla de organisationer Nyckeltalsinstitutet mäter. Skillnaderna i de olika indexen som skapar nyckeltalet är marginella.	147	146 ↗
Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år. <i>Kommentar</i> Frisktalet anger andel anställda med maximalt fem sjukdagar eller maximalt tre sjuktillfällen. År 2022 var frisktalet 58%, år 2023 är det 57%. Frisktalet har ökat en procentenhet bland kvinnor men minskat fem procentenheter bland män. Under 2023 har både korttids- och långtidssjukfrånvaron i förvaltningen legat på ungefär samma nivå som under 2022. Långtidssjukskrivning bland män har dock varit högre än under 2022.	57%	58% ↘
Personalomsättningen externt ska redovisas. Den ska minska i jämförelse med föregående år. <i>Kommentar</i> 30 personer har lämnat förvaltningen under 2023 vilket är ungefär lika många som under 2022. Tio stycken gick i pension och 20 stycken gick externt. Förvaltningen har under 2023 i delar av verksamheten märkt av en allt större konkurrens om kompetens och tydligast har det visat sig när vi haft att rekrytera till område Energi och klimat.	30%	29% —
Region Örebro läns värdegrund ska integreras under kommande år. <i>Kommentar</i> Region Örebro län värdegrund har under året börjat integreras i förvaltningens verksamhet. De verktyg och metodstöd som togs fram under 2022 har börjat användas i verksamheten. Det arbete som sedan tidigare pågår inom förvaltningen med att utveckla tillitsbaserad ledning och organisationskultur vävs ihop med förvaltningens arbete med värdegrund, kultur och beteenden då de i mångt och mycket hänger ihop.	 Delvis	 →

Effektmål 10. Region Örebro län har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Kommentar

Nämnden lämnar ett positivt ekonomiskt resultat mot budget 2023.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Styrelsen och nämnderna redovisar ett resultat i balans.	 Helt	 →
Kommentar Regional tillväxtnämnd Nämnden redovisar ett överskott på 9,0 miljoner kronor för 2023.		

Uppdrag: Nämnden ska upprätta och genomföra ekonomisk handlingsplan i syfte att bibehålla eller nå ekonomisk balans. Handlingsplanen ska vara omsatt i konkreta, hållbara och långsiktiga åtgärder och kan avse både kostnadsreduceringar och intäktsförstärkningar. Åtgärderna ska beskrivas med ekonomisk och verksamhetsmässiga konsekvenser. Uppföljning av handlingsplanen ska vara en del av nämndens del- och årsrapportering till regionstyrelsen.

Kommentar

Nämnden har de senaste åren haft en ekonomi i balans och lämnat årliga överskott. Detta gäller även för helår 2023. För att säkerställa en ekonomisk balans även i framtiden har en handlingsplan för ekonomi i balans tagit fram och beslutades i nämnden i samband med verksamhetsplan 2024 beslutades i december 2023.

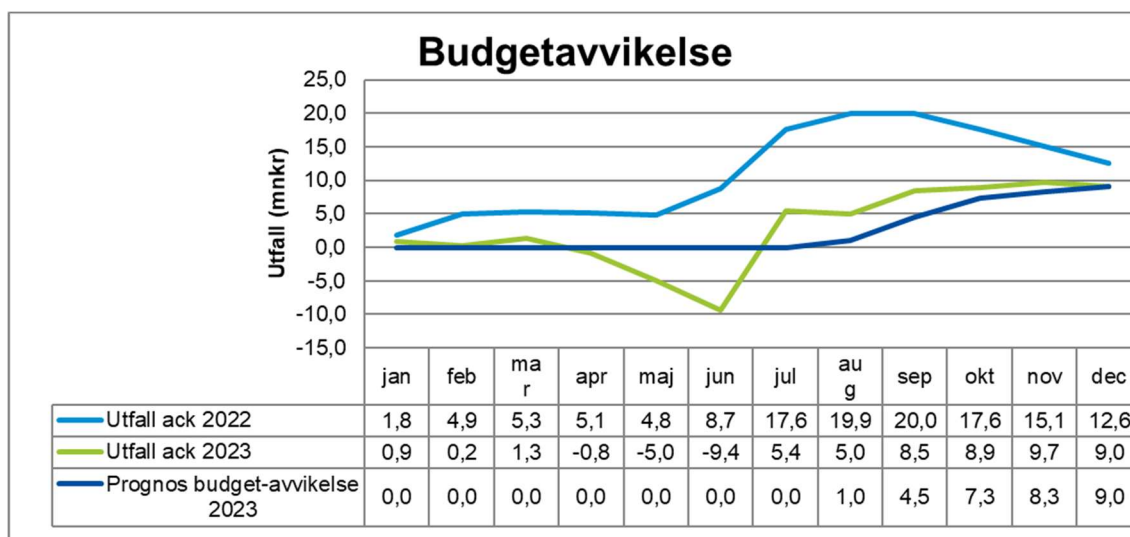
4 Ekonomi

4.1 Resultatrapport regional tillväxtnämnd

Resultatrapport

Belopp i mnkr	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall 2022	Budget-avvikelse	Utfalls-avvikelse
Erhållna bidrag	109,7	104,2	111,8	5,5	-2,1
Övriga intäkter	28,4	25,2	24,5	3,2	3,9
Summa intäkter	138,1	129,4	136,3	8,7	1,8
Personalkostnader	-162,3	-161,1	-151,7	-1,2	-10,6
Lämnade bidrag	-53,6	-47,3	-47,6	-6,3	-6,0
Övriga kostnader	-69,5	-77,1	-75,8	7,6	6,3
Avskrivningar, inventarier	-1,1	-1,3	-1,2	0,2	0,1
Avskrivningar, immateriella tillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa kostnader	-286,5	-286,8	-276,3	0,3	-10,2
Verksamhetens netto-kostnad	-148,4	-157,4	-140,0	9,0	-8,4
Finansnetto	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,1
Resultat	-148,4	-157,4	-140,1	9,0	-8,3

Budgetavvikelse

Sammanfattande analys

Utgångsläget för nämndens ekonomi 2023 var inte lika gynnsamt som tidigare år. Nämnden tilldelades pris- och löneuppräknings i enlighet med landstingsprisindex om 4,3%.

Utöver uppräknings fick nämnden ett extra tillskott på 2,0 miljoner med avsikt att förstärka

arbetet med att skapa ett tryggt och robust energisystem.

I juni fattade regionstyrelsen beslut att öka nämndens ram med 0,6 miljoner för det ökade uppdraget inom regional kompetensförsörjning.

Samtidigt beslutades en justering av budgeten för de politiska organen i anslutning till de förändringar som skedde vid årsskiftet.

För regional tillväxtnämnd uppgick budgetramen för 2023 till 157,4 miljoner kronor.

I juni 2022 fattade regionfullmäktige beslut om att anpassa och effektivisera länets innovationsstödssystem. Kostnadseffekterna av det nya bolaget Region Örebro innovation AB kunde inte beaktas i budgeten 2023.

Vid delåret var nämndens prognos för helåret ± 0 i avvikelse mot budget. Efter införandet av restriktionerna 15/9 har prognosen under hösten successivt ändrats och efter novembers utfall var nämndens prognos + 8,3 miljoner för helåret.

Utfallet för nämnden 2023-12-31 blev + 9,0 miljoner kronor. Utfallet för 2022 var +12,6 miljoner kronor.

Det positiva resultatet har uppnåtts med hjälp av omprioriteringar, inga ersättnings-/nyrekryteringar har skett samt att endast verksamhetskritiska kostnader har godkänts. Där möjlighet har funnits, har man avbrutit planerade satsningar och aktiviteter, i enlighet med de besparingsåtgärder som beslutades att gälla från mitten av september.

Redan vid budgetarbetet för 2023 förstod man att året skulle innebära utmaningar, i synnerhet för folkhögskolorna som är personalintensiva. Fellingsbro har ett underskott om -3,0 miljoner. Kävesta har ett resultat om ± 0 medan övriga sakområden inom nämnden visar överskott.

Ett överskott inom nämnden är inte bara positivt det betyder också att man inte har kunnat bedriva den verksamhet som det var tänkt samt att vårt uppdrag inte har kunnat utföras fullt ut.

4.2 Årets resultat

Intäkter

Erhållna bidrag har en positiv budgetavvikelse och beror på stadsbidrag avseende hälsofrämjande samverkan.

Likaså har också övriga intäkter en positiv budgetavvikelse och förklaras av ökad tjänsteförsäljning gentemot ex vis universitet och övriga regioner samt intäkter av engångskaraktär som överskott vid avslut av projekt.

Sammanfattningsvis har nämnden under 2023 haft en högre andel extern finansiering än vad som budgeterades.

Personalkostnader

Personalkostnader är högre än budget och likaså högre än utfallet 2022. Detta trots anställningsstopp, sjukfrånvaro och VAB.

Detta förklaras av en ökad intäkt i form av tjänsteförsäljning, minskad tidredovisning från projektledare och det ökade uppdraget inom regional kompetensförsörjning.

Dock är den väsentligaste förklaringen det ökade PO-påslaget som är ca 7%-enheter högre än 2022 och drygt 2%-enheter högre än vad som beaktades i budgetarbetet.

Övriga kostnader

Utfallet för lämnade bidrag är högre än budget och kan förklaras genom den ökade kostnaden för anpassningen och effektiviseringen av länets innovationsstödsystem. Hur våra samarbetspartners upparbetar sina kostnader samt hur de rekvirerar sina beslutade medel är också en faktor som påverkar utfallet.

Utfallet för övriga kostnader är lägre än budget. Till följd av det ekonomiska läget och i syfte att inte gå med underskott 2023 har omprioriteringar inom nämndens olika områden gjorts för att bland annat för att täcka ökade kostnader för personal samt lämnade bidrag.

Kostnaden för mobilitetsstöden har också blivit betydligt lägre än budgeterat.

Driftredovisning regional tillväxtnämnd

Belopp i mnkr	Budgetavvikelse 2023	Omsättning *) 2023	Relation (%)	Budgetavvikelse 2022
Område utbildning och arbetsmarknad (exkl folkhögskolor)	3,4	22,8	14,9	2,5
- Fellingsbro Folkhögskola	-3,0	71,0	-4,2	0,7
- Kävesta Folkhögskola	0,0	42,5	0	0,7
Område näringslivsutveckling	2,3	42,7	5,4	4,1
Område välfärd och folkhälsa	1,7	33,6	5,1	0,2
Område energi och klimat	2,1	18,4	11,4	0,5
Förvaltningsgemensamt	2,5	55,5	4,5	3,9
Resultat	9,0	286,5	3,1	12,6

*) Definition av omsättning är ackumulerade intäkter och ackumulerad budgetram.

Område utbildning och arbetsmarknad (+3,4 mnkr) Överskottet består till största delen av lägre kostnader för mobilitetsstödet men även överskott från avslutade projekt, en återföring av verksamhetsbidrag för ej upparbetade medel, minskade personalkostnader och verksamhetsmedel till följd av anställningsstopp och besparingsåtgärder som fattades i september 2023. Detta påverkar verksamheten negativt då det är svårt att fullfölja sitt uppdrag till fullo.

Fellingsbro folkhögskola (-3,0 mnkr) Underskottet består främst av lägre intäkter än budgeterat, främst genom lägre statsbidrag, men även av höga personalkostnader till följd av den

kraftiga ökningen av PO-påslaget. De har däremot lyckats strama åt verksamheten och hållit ner verksamhetskostnaderna vilket gör att underskottet inte är högre. Avseende personalkostnaderna har åtgärder vidtagits, men effekterna av dessa har inte fallit ut till fullo än. Åtstramningarna påverkar verksamheten negativt då det blir svårt att bedriva verksamheten fullt ut.

Kävesta folkhögskola (0,0 mnkr) Kävesta har lägre intäkter än budgeterat, främst genom lägre statsbidrag, de har också haft ökade personalkostnader till följd av den kraftiga ökningen av PO-påslaget och går med underskott även här, dock har de lyckats strama åt verksamheten och hållit ner verksamhetskostnaderna vilket gör att de lyckats hålla budget.

Område näringslivsutveckling (+2,3 mnkr) Här finns den utökade kostnaden för innovationsstödsystemet som inte beaktades i budget. Den finansieringen har man under året löst inom området med omprioriteringar. Enheten för Bergslagsleden har i princip upparbetat sin budget. Inom turismen valde man med anledning av det ekonomiska läget att avbryta/inte påbörja planerade satsningar/aktiviteter. Ytterligare besparingar som har gjorts inom området är att stoppa vissa innovationsstödande satsningar.

Område välfärd och folkhälsa (+1,7 mnkr) Ett väsentligt överskott för området. Förklaras av positiv valutakursförändring vid avslut av två omfattande fleråriga projekt samt ökad finansiering från de statliga medlen avseende hälsofrämjande samverkan. Tjänster som inte har tillsatts samt allmän kostnadsrestriktivitet.

Område energi och klimat (+2,1 mnkr) Inom detta område finns årets satsning om 2,0 miljoner.

Trots att utmaningen under året har varit att återbesätta personal, har uppdraget att förstärka arbetet med att skapa ett tryggt och robust energisystem utförts, med hjälp av omprioriteringar av arbetsuppgifter hos personalen.

Förvaltningskansliet (+2,5 mnkr) Förändrat arbetssätt till följd av pandemin och allmän kostnadsrestriktivitet har haft fortsatt positiv effekt på kostnaderna. Inom området finns också vakanta tjänster som har uppstått. Avgiften till Central Sweden är 0,4 miljoner lägre än budget liksom FUM (förvaltningens utvecklingsmedel).

4.3 Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans

Ekonomi har följts upp månatligen i syfte att urskilja negativa avvikelser. Störst risk har varit folkhögskolornas ekonomi. Verksamheten är personaltät och påverkas kraftigt av de ökade PO-påslagen till följd av de ökade pensionskostnaderna.

4.4 Investeringar

Sammanställning av bruttoinvesteringar, mnkr	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall 2022
Immateriella anläggningstillgångar innevarande års budget			
Immateriella anläggningstillgångar överfört från tidigare års budget			
Byggnadsinvesteringar innevarande års budget			
Byggnadsinvesteringar överfört från tidigare års budget			
Medicinteknisk utrustning innevarande års budget			
Medicinteknisk utrustning överfört från tidigare års budget			
It-utrustning innevarande års budget			
It-utrustning överfört från tidigare års budget			
Övrig utrustning innevarande års budget		2,0	0,2
Övrig utrustning överfört från tidigare års budget	0,7	10,4	0,1
Investeringsbidrag (konto 2322, minus- belopp)			
Summa	0,7	12,4	0,3

5 Personalekonomi

5.1 Personalkostnader

	Utfall 2023	Utfall 2022
Lönekostnad (40-41) (mnkr)	-104,3	-102,5
Lönekostnadsökningstakt (%)	1,8	3,1

5.2 Kostnadsanalys

Konto	Kategori	Utfall 2023, mnkr	Utfall 2022, mnkr	Förändring, mnkr	Förändring %
4011+4081	Månadslöner	-90,2	-88,4	-1,8	2,0
4012	Timanställda	-0,6	-0,7	0,1	-14,3
4031	Obekvämt arbetstid	-0,2	-0,1	-0,1	100
4032	Övertid/mertid	-0,5	-0,6	0,1	-16,7
4033	Jour och beredskap	0	0	0	#DIVISION/0!
4040	Förändring skuld jour, beredskap och övertid	0	0	0	#DIVISION/0!
4110+4150	Semesterkostnad inkl. skuldförändring	-8,9	-8,9	0,0	0
4120	Sjuklön	-1,2	-1,2	0,0	0
	Övrigt konto 40xx-41xx	-2,7	-2,6	-0,1	3,8
	Totalt kontoklass 40-41	-104,3	-102,5	-1,8	1,8

5.3 Antal tillsvidareanställda årsarbetare

Yrkesgrupp	Antal årsarbetare per 31 dec 2023			Antal årsarbetare per 31 dec 2022			Förändring		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Kurator/ famråd/ kurativt arb	3,0	0,0	3,0	3,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0
Städerska	6,0	0,0	6,0	5,8	0,0	5,8	0,2	0,0	0,2
Kock/ kallskänka/ köksbiträde	7,0	1,0	8,0	7,0	1,0	8,0	0,0	0,0	0,0
Vaktmästare o förrådsarbetare	1,0	2,0	3,0	1,0	2,0	3,0	0,0	0,0	0,0
Administratör	43,6	12,6	56,2	42,8	9,6	52,4	0,8	3,0	3,8
Handläggare	93,0	46,8	139,8	87,8	47,0	134,8	5,2	-0,3	5,0
Chef	14,0	12,0	26,0	17,0	13,0	30,0	-3,0	-1,0	-4,0
Ingenjör/tekniker/hantverkare	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0
Lärare o annan pedagog	51,4	27,0	78,4	50,3	25,4	75,7	1,1	1,6	2,7
Elevassistent	11,8	6,0	17,8	11,0	6,0	17,0	0,8	0,0	0,8
Teckenspråkstolk	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	1,0	-1,0	0,0	-1,0
Summa	230,8	108,4	339,2	226,7	105,0	331,7	4,1	3,3	7,5

Antalet tillsvidareanställda har under 2023 ökat med 7,5 årsarbetare jämfört med år 2022. Ökningen består delvis av utökningar inom Serviceresor i syfte att klara sitt uppdrag på ett acceptabelt sätt.

Sedan hösten 2023 råder ett strikt anställningsstopp och endast verksamhetskritiska tjänster tillsätts. Nämnderna som styr förvaltningen har antagit handlingsplaner för en ekonomi i balans vilka alla innehåller en minskad personalstat. Förvaltningsledningen räknar därför med att vi under 2024 kommer se en minskning av antalet tillsvidareanställda jämfört med 2023.

5.4 Sjukfrånvaro

Kategori	Utfall jan - dec 2023			Utfall jan - dec 2022			Förändring antal timmar, procent		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Schemalagda timmar	516 653	229 439	746 092	491 271	230 741	722 012	25 383	-1 302	24 080
Sjukfrånvaro, korttidsfrånvaro (tim)	11 943	3 210	15 153	12 141	3 992	16 133	-198	-782	-979
Sjukfrånvaro, långtidsfrånvaro (tim)	12 512	8 837	21 349	11 784	5 283	17 068	728	3 554	4 281
Sjukfrånvaro totalt (tim)	24 455	12 047	36 502	23 925	9 275	33 200	530	2 772	3 302
Sjukfrånvaro, korttidsfrånvaro % *	2,31 %	1,40 %	2,03 %	2,47 %	1,73 %	2,23 %	-0,16 %	-0,33 %	-0,20 %
Sjukfrånvaro, långtidsfrånvaro % *	2,42 %	3,85 %	2,86 %	2,40 %	2,29 %	2,36 %	0,02 %	1,56 %	0,50 %
Sjukfrånvaro totalt % *	4,73 %	5,25 %	4,89 %	4,87 %	4,02 %	4,60 %	-0,14 %	1,23 %	0,29 %
*) Procent av schemalagd tid									

Den totala sjukfrånvaron har legat stabilt strax över 4,5% under hela året. Förändringen i den totala sjukfrånvaron mellan 2022 och 2023 är liten och någon tydlig trend är svår att se. I januari 2024 görs en uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet och där får förvaltningen förhoppningsvis svar på vad som kan utvecklas i arbetet för att t ex förebygga sjukskrivningar.

6 Framtida utmaningar

Sammanfattning

- **Utbildning och kompetensförsörjningen**, stärka barn och ungas förutsättningar att gå vidare till studier och arbete efter grundskola och gymnasiet.
- **Konjunktur och inflation**, skapar utmaningar för både verksamhet och samhälle. I kristider är det ännu viktigare med att arbeta för ökad sysselsättning och ökad kompetensförsörjning för att inte försämra konjunkturen ytterligare.
- **Digitalisering och omställning**, utvecklingen går allt snabbare och ställer högre krav på individer, verksamhet och samhället i övrigt att ständigt utvecklas och bidra till omställningen.
- **Demografi**, när befolkningen blir allt äldre ställer det allt högre krav på att färre ska

försörja fler, vilket också påverkar efterfrågan på framtida kompetens blir allt större.

- **Energisystem**, arbetet med att skapa ett förnybart robust energisystem i länet och Sverige måste fortsätta. Incitament och stöd för förnybara investeringar och

Utbildning och arbetsmarknad

Utmaningarna inom skola och utbildning är fortsatt stora både nationellt, regionalt och lokalt. Arbetet med att stärka förutsättningarna för att alla barn och unga, efter grundskolan och gymnasiet, ska kunna gå vidare till studier och arbete, är inte bara en fråga för skolan. Det är en fråga för samhällets alla aktörer. Ett område att utveckla och stärka framåt är att barn, unga och vuxna kan göra medvetna studie- och yrkesval. Ett annat är att utveckla nya former av lärande och stimulera det livslånga lärandet. Framåt för att öka rekryteringsbasen i hela länet kan fler utbildningar behöva erbjudas via distansstudier eller på annat sätt för att möjliggöra för yrkesväxling.

Den förväntade lågkonjunkturen innebär att arbetet för ökad sysselsättning och förbättrad kompetensförsörjning blir även fortsatt viktigt. Ökad arbetslöshet drabbar främst utsatta grupper hårt och därför krävs ett riktat fokus för att fler ska få förutsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden. Låg sysselsättningsgrad har flera negativa samhällskonsekvenser, som försämrad folkhälsa och lägre levnadsstandard för hushållen. Fler individer behöver göra stegförflyttningar och närma sig studier och arbete.

Förändringarna kopplade till digitalisering och omställning ställer stora krav på alla, både organisationer och individer. Därför behövs ökad beredskap, kapacitet och ett målmedvetet arbete för att leda transformationen inom utbildning och ett hållbart arbetsliv. I ett livslångt lärandeperspektiv kommer utbildning, lärande och kompetensutveckling att vara bidragande för den omställning samhället går igenom.

Demografin, geografin och kompetensförsörjningen är redan idag en stor utmaning. Efterfrågan på kompetens är ofta större än utbudet. Efterfrågan på vissa platser är ofta större än på andra. Åldersfördelningen när de äldre blir allt fler och de yngre färre samt de i arbetsför ålder minskar kommer att påverka oss i allt högre utsträckning. Implementeringen av reformen planering- och dimensionering är ett viktigt arbete framåt.

De regionala utmaningarna är kopplade till det som sker i vårt samhälle. Nyckeln är samverkan. Det är flera organisationer och myndigheter som behöver hantera och samordna utvecklingsarbetet.

Förändringshastigheten inom arbetslivet är hög, vilket innebär att medarbetarnas kompetens måste uppdateras kontinuerligt för att motsvara behoven. Numera finns goda möjligheter via både yrkeshögskolan och lärosäten i Sverige att få tillgång till kurser. Det är en stor utmaning att många arbetsgivare inte har organiserat sitt eget strategiska kompetensförsörjningsarbete, så utbudet av kurser nyttjas inte fullt ut.

Validering är ett verktyg för att ta vara på den informella lärandet och omsätta det till kvalifikationer för individens fortsatta lärande. Det bidrar till en effektivare kompetensförsörjning. Validering kan användas i olika sammanhang inom både utbildning och arbetsliv. Dock återstår utmaningar att få in det som ett naturligt led i kompetensförsörjningsarbetet samt behövs fler ekonomiska incitament för finansiering av validering.

Näringslivsutveckling

Regionala rollen och det regionala perspektivet

Flera utredningar kring det som påverkar den regionala rollen och det regionala perspektivet har satts igång eller initierats under 2023. En gemensam faktor är större fokus på det nationella och europeiska perspektivet och mindre på det regionala perspektivet.

Inför nästa budget och programperiod i EU förs diskussioner angående den europeiska sammanhållningspolitiken. Frågor som diskuteras är dels huruvida programmering ska ske på NUTS, nationell eller en kombination av nivåerna. En annan väsentlig fråga som diskuteras är storlek och inriktning på fonderna. Idag finansieras stora delar av länets regionala utvecklingsarbete via fonderna inom sammanhållningspolitiken. Förändringar på budget och inriktning kan få stora konsekvenser för möjligheterna att driva utvecklingsprojekt.

En nationell utredning angående hanteringen av EU-medel har i uppdrag att ta fram förslag på förändringar i nuvarande system. I uppdraget ingår att se över såväl övervakningskommitténs som strukturfondspartnerskapets roller och uppdrag. Idag har RUA en central roll såväl i prioriteringsarbetet som i styrning av utlysningar. Ändringar skulle kunna försvaga RUAs roll.

En annan utredning ser över möjligheterna att all statlig extern konkurrensutsatt finansiering av forskning och innovation ska fördelas på tre (två) myndigheter. Det är stora förändringar utifrån dagens situation. Innovationsdelen i förslaget är drastiskt minskad och RUA ser då en risk att satsningarna på innovationsstöd i kommande myndighetsstruktur är väsentligt lägre än nuvarande nivå, vilket kan komma att ställa krav på ökad finansiering från regionerna.

En utredning kring det regionala uppdraget är initierad och Riksrevisionen har identifierat tre huvudsakliga brister i hanteringen av statens insatser, bristande tydlighet, bristande långsiktighet och bristande helhetsperspektiv.

Ekonomiska ramarna begränsar

De nya ekonomiska ramarna kommer att begränsa möjligheterna att vi som Region är drivande och kan finansiera nya initiativ och idéer från såväl näringsliv, offentlig sektor som civilsamhälle. Region Örebro läns ekonomiska situation är ju tyvärr inte unik utan de flesta kommuner och även regionerna i Östra Mellansverige, ÖMS, har ekonomiska restriktioner. Det blir då extra viktigt att hitta nya samarbeten såväl internt på Regional Utveckling som med externa parter.

Konjunktur och inflation

Efter några svåra år med pandemi, elkris och krig i Europa står näringslivet nu inför en förändrad konjunktur och inflation, både nationellt och globalt. Det skapar i sin tur en stor osäkerhet kring hur världsläget ser ut framåt. Konsumenternas köpkraft minskar samtidigt som planerade investeringar tenderar att skjutas på framtiden. Företagen väntar även högre kostnader, främst inom el. Vidare ökar varsel och konkurser, vilka spås öka ytterligare under kommande år, likt arbetslösheten i sig.

Innovationsstödssystemet

Under första delen av 2023 skapades bolaget Örebro Innovation AB och en ny VD och en ny

styrelse tillsattes. Bolagets främsta uppgift är att hålla samman aktörerna i Innovationsstödssystemet i syfte att skapa förutsättningar för ett ökat idéflöde som leder till ökad innovation och utvecklingskraft i länet. Starten för bolaget har varit mycket god. Fokus kommer dock fortsatt behöva vara på systemtanken och på att alla aktörer ska samverka och bidra till en helhet utifrån sin unika kompetens och uppdrag. Vi har som finansiär och RUA ett uppdrag att bidra till tydlighet och transparens.

Nyföretagarrådgivning

Länet har en kommunalt finansierad nyföretagarservice i form av Coompanion och tre stycken (de var fyra i början av året) Nyföretagarcentrum (NFC), där det pågår en dialog och rörelse mot en regionalisering av den sistnämnda. NFC har begränsade resurser och har därför svårt att leverera god rådgivning i alla kommuner till alla de entreprenörer som vill ha och behöver ha stöd vid start av företag.

Välfärd och folkhälsa

De nya folkhälsoöverenskommelser som antagits under 2023 ska förverkligas genom utarbetande av en länsgemensam samverkansplan mellan de olika parterna i överenskommelserna. Arbetet planeras vara slutfört under första halvåret 2024. Utifrån remissvaren på förslaget till ny överenskommelse om hälso- och sjukvård i hemmet ska ett slutligt förslag utarbetas. Remisstiden är satt till 31 mars 2024 varefter detta arbete påbörjas. Ambitionen är att den nya överenskommelsen träder i kraft 2024. Samverkansarbetet mellan skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård ska stärkas. Under 2023 hölls ett första gemensamt chefsgruppsmöte mellan skolchefer, hälso- och sjukvårdschefer, socialchefer och folkhälsochefer. Syftet är att åstadkomma samordnade insatser för barn med behov av stöd från flera olika instanser. Under 2024 kommer arbetet med att finna former för stöd till kommunerna inför införandet av en ny socialtjänstlag 2025 att påbörjas.

Energi och klimat

Personalbristen och bristen på energikompetens är fortsatt område Energi och klimats största utmaningar, i kombination med det ekonomiska läget. Om Region Örebro län fortsatt måste vara restriktiv med att anställa kommer vi missa att använda de pengar som kommer att satsas på dessa frågor från EU och Energimyndigheten. Ett område där det troligtvis kommer finnas möjlighet till finansiering är energiberedskap. Förändringen av energisystemet är både långsam och snabb; det tar lång tid att bygga ledningar och ny kraftproduktion, samtidigt som elektrifieringen går snabbt och behovet ökar. Det krävs då andra lösningar som mer lokal produktion av förnybar el, energilagring och energidelning, där vi måste ha resurser att jobba för att skapa drivkraft, engagemang och samverkan för att underlätta för dessa förändringar.

7 Intern styrning och kontroll

Intern styrning och kontroll (ISK) är en process som regionstyrelsen, nämnderna och verksamhetsledningarna har för att tillsammans upprätthålla en effektiv ledning och styrning av verksamheten. Processen ska säkerställa en ändamålsenlig och lagenlig verksamhet, det vill säga att verksamheten bedrivs i enlighet med de krav som ställs på verksamheten:

Intern styrning

- a) Att verksamheten fullgör sina föreskrivna uppgifter samt uppnår beslutade mål och uppdrag.
- b) Att verksamheten bedrivs inom tilldelade ekonomiska ramar.

Intern kontroll

- c) Att verksamheten följer de styrande dokument som Region Örebro län har beslutat samt lagar, förordningar, föreskrifter och avtal som gäller för verksamheten.
- d) Att redovisningen och uppföljningen av verksamheten och ekonomin är rättvisande och ändamålsenlig.
- e) Att informationssäkerheten är tillgodosedd utifrån kraven på konfidentialitet, riktighet, tillgänglighet och spårbarhet.

Den interna kontrollen ska vara tillräcklig enligt Kommunallagen (KL) 6 kap. 6 §. Med tillräcklig menas att processen för den interna styrningen och kontrollen ska vara ändamålsenligt utformad efter verksamhetens förutsättningar, art och omfattning.

Nämnderna ansvarar för att verksamheten inom sina ansvarsområden bedrivs i enlighet med kraven samt att verksamheten inom sina ansvarsområden upprätthåller en tillräcklig intern styrning och kontroll.

Regionstyrelsen ska utifrån sin uppsiktsplikt göra ett utlåtande i årsredovisningen om den interna styrningen och kontrollen för verksamheten inom Region Örebro län har varit tillräcklig.

7.1 Internkontrollplan

Symbolförklaringar

= Pågående

= Avslutad

= Ej genomförd

HR

Risken att systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) inte bedrivs i enlighet med föreskrifter och Region Örebro läns riktlinjer och rutiner.

Status	Åtgärd
✓	Regionövergripande åtgärd: Varje chef ska säkerställa att arbetsmiljöarbete sker enligt fördelade arbetsmiljöuppgifter genom att årligen följa upp arbetsmiljöarbetet, planera för åtgärder och rapportera/redovisa till den som fördelat arbetsmiljöuppgifterna.

Status	Åtgärd
<p>Kommentar</p> <p>Kontroll av efterlevnaden av SAM-processen sker i samverkan med fackliga parter. Bedömningen är att förvaltningen överlag uppfyller de krav som finns. Förvaltningen systematiska arbetsmiljöarbete genomförs idag enligt samma arbetssätt som gäller i övriga Region Örebro län. Respektive chef, med stöd av HR, är ansvarig för arbetet.</p>	

Risken att lönehantering och löneutbetalningsprocessen inte är helt tillfredsställande och ändamålsenlig.

Status	Åtgärd
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Genomgång och kvalitetssäkring av processerna inom lönehanteringsområdet.</p> <p>Kommentar</p> <p>Ett flertal kontroller har införts för att ytterligare kvalitetssäkra en korrekt löneutbetalning. Tydliggörande har skett gällande hantering i redovisning kring utlägg och förmåner, via reseräkning eller fakturahantering samt vilka underlag som ska biläggas. Utbildning för chefer kring lön och avtal har startat under 2023. Denna utbildning är kopplad till de personaladministrativa system som genererar lönehändelser. Lönecontroller har under året deltagit i flera ledningsgrupper för att informera om lön och lönehantering i syfte att öka kunskapen för att undvika onödiga fel på lönen.</p>

Ekonomi

Risken att redovisningen inte är rättvisande.

Status	Åtgärd
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Information och utbildningsinsatser riktat till ekonomer och ekonomiadministratörer.</p> <p>Kommentar</p> <p>Det finns flera arbetsgrupper på regionövergripande nivå som arbetar med frågor kring den ekonomiska redovisningen för att hanteringen ska bli korrekt. Information om aktuella ekonomifrågor inklusive redovisning har lämnats på ekonomgrupp under våren och hösten. Samtliga ekonomer och ekonomiadministratörer har också erbjudits momsutbildning under våren för att öka kunskapen om hur regionen ska hantera moms på ett korrekt sätt.</p>

Kommentar

Under våren har momsutbildning för regionens ekonomer hållits av Skatteverket. Regionen har infört ett antal arbetsgrupper på regionövergripande nivå som arbetar med olika ekonomiska frågor.

Har åtgärden bidragit till önskad effekt? Ja

Ska åtgärden ingå i nästkommande års riskanalys? Nej

Informationssäkerhet

Risken att verksamheten inte efterlever tillämplig dataskyddslagstiftning (GDPR och Patientdatalagen). Samt NIS-direktivet och lag (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster.

Status	Åtgärd
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Säkerställ ett systematiskt och riskbaserat informations-säkerhetsarbete med användande av de resurser som i prioritering i förhållande till andra angelägna verksamheter, kan anslås. All berörd personal ska ha god kunskap om och medverka till att följa regelverk för informationssäkerhet, att informations-klassa och riskbedöma vid inköp, upphandling och förändring som kan påverka in-formationssäkerheten.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>En informationsinsats för förvaltningen genomfördes under våren där en genomgång av informations-säkerhetsfrågorna skedde med uppmaning att genomföra DISA utbildning (digital informationssäker-hetsutbildning för alla). För Serviceresor har en kontinuitetsplan tagits fram under året. Ett nytt PUB-avtal framtaget för att skrivas på när förvaltningen slutit nytt trafikavtal.</p>
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Säkerställ att informationsklassning av IT-stöd som inne-håller personuppgifter har genomförts i enlighet med riktlinje för informationsklass-ning.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Alla system inom Serviceresor är informationsklassade. Tillsammans med delar av Region Örebro län pågår upphandlingen av ett nytt ärendehanteringssystem. Under året har ett antal nytillkomna applikat-ioner riskanalyserats och informationsklassats i enlighet med de riktlinjer som gäller.</p>
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Informationsägare/objektägare ska säkerställa att identi-fierade informationssäkerhetsbrister åtgärdas.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Utifrån genomförda informationsklassningar pågår arbetet med åtgärder.</p>

7.2 ISK-bedömning

Den interna styrningen och kontrollen (ISK-processen) är en integrerad del av planeringen, ge-nomförandet, uppföljningen och förbättringen av verksamheten inom nämndens område. Arbe-tet bidrar till att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och lagenligt, det vill säga i enlighet med krav a-e. ISK-processen är dokumenterad i enlighet med Riktlinjen för intern styrning och kon-troll.

Den interna styrningen och kontrollen är ändamålsenligt utformad och det beslutade arbetssättet har tillämpats i verksamheten. Nämnden bedömer därmed att den interna styrningen och kon-trollen är tillräcklig.